

Commissaris van de Koningin in Drenthe

Provinciehuis
Westerbrink 1
Assen

Postbus 122
9400 AC Assen

Telefoon
(0592) 36 55 55
Telefax
(0592) 35 52 99

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

VERZONDEN 15 DEC. 2005

Assen, 8 december 2005
Ons kenmerk: KAB/JW/2005011017
Behandeld door de heer J.R. Wind (0592) 36 5400
Onderwerp: Provinciaal Coördinatieplan Drenthe

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij bied ik u het door mij op 17 oktober 2005 vastgestelde Provinciaal Coördinatieplan van de provincie Drenthe aan. De wettelijke grondslag voor dit plan is terug te vinden in artikel 6 van de Wet Rampen en Zware Ongevallen.

In het Provinciaal Coördinatieplan staan mijn taken en bevoegdheden als Commissaris van de Koningin ten tijde van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval en in de fase daarna.

Naast het wettelijk vereiste schema met betrekking tot de leiding over en de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties bij de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval op provinciaal niveau, alsmede gegevens over het verzoeken van bijstand, wordt ook aan andere onderdelen aandacht besteed. Zo komen de crisisbesluitvorming- en coördinatiestructuur, de noodwettelijke bevoegdheden en het risicoprofiel van de provincie Drenthe aan bod.

Het Provinciaal Coördinatieplan wordt tussentijds geactualiseerd indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven. De meest recente versie van het Provinciaal Coördinatieplan zal binnenkort op de provinciale internetsite te vinden zijn.

Ik ga ervan uit dat dit plan u voldoende inzicht biedt in de wijze waarop de provincie haar rol vervult ten tijde van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval.

Hoogachtend,

A.L. ter Beek

Provinciaal Coördinatieplan Drenthe

PROVINCIE DRENTHE

PROVINCIAAL COÖRDINATIEPLAN DRENTHE

Provinciaal Coördinatieplan Drenthe

Artikel 6 van de Wet rampen en zware ongevallen (WRZO) schrijft voor dat de Commissaris van de Koningin (CvdK) een provinciaal Coördinatieplan opstelt. Daarin moeten in ieder geval zijn opgenomen:

- een schema met betrekking tot de leiding over en de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties die betrokken zijn bij de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval op provinciaal niveau;
- gegevens over het verzoeken en verlenen van bijstand.

Deze informatie is opgenomen in deel 1 van het coördinatieplan.

Daarnaast - en bovenal - beoogt dit coördinatieplan inzicht te geven in de diverse taken en verantwoordelijkheden die de CvdK en het college van gedeputeerde staten (GS) nog meer hebben bij de bestrijding van calamiteiten en op welke wijze zij deze uitvoeren. Dit is een bewuste keus, omdat deze verantwoordelijkheden in de praktijk niet altijd even duidelijk zijn. Dat is niet zo verwonderlijk gezien de complexiteit van het systeem van crisisbeheersing in Nederland. Dat systeem kent tal van wetten en regelingen op grond waarvan een veelheid aan partijen en instanties een rol kunnen spelen bij de bestrijding van crises. Soms zijn ook verschillende wetten en regelingen op dezelfde situatie van toepassing waardoor meerdere "netwerken" tegelijk gaan opereren. Bijvoorbeeld een algemene bestuurlijke lijn (burgemeester-commissaris-minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK)) naast een specifieke lijn (bijvoorbeeld waterschap-GS-minister van verkeer en waterstaat). Om doeltreffend en gecoördineerd te kunnen optreden is kennis van elkaars rol en onderlinge afstemming hierover cruciaal. In dat verband wordt met dit plan geprobeerd de verantwoordelijkheden van de CvdK en GS en de wijze waarop zij met hun netwerk afstemmen inzichtelijk te maken.

Deze informatie is opgenomen in deel 2 van het coördinatieplan.

Ten geleide

Wettelijke grondslag provinciaal Coördinatieplan

"De Commissaris van de Koningin stelt ten minste één keer per vier jaar een provinciaal Coördinatieplan vast, waarin in ieder geval is opgenomen een schema met betrekking tot de leiding over en de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties bij de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval op provinciaal niveau, alsmede gegevens over het verzoeken en verlenen van bijstand."

Artikel 6.1 van de Wet rampen en zware ongevallen.

Aanvullingen en correcties

Mochten zich omissies voordoen in de vermelding van uw organisatie of instelling, dan verzoeken wij u dat door te geven aan mevrouw M. Sanna, Stafgroep Kabinet, Postbus 120, 9400 AC Assen. Het is ook mogelijk wijzigingen en opmerkingen per e-mail te versturen naar m.sanna@drenthe.nl.

INHOUD

Deel 1

1.	INLEIDING	7
1.1.	Algemeen	7
1.2.	Doelstelling	8
1.3.	Crisismanagement Drenthe	8
1.4.	Noordelijke samenwerking	9
2.	COÖRDINATIE- EN ORGANISATIESTRUCTUUR	11
2.1.	Algemeen	11
2.2.	Opperbevel	11
2.3.	Operationele leiding	11
2.4.	Bovengemeentelijke coördinatie	12
2.5.	Aanwijzingen	13
3.	OPSCHALING IN DE REGIO DRENTHE	15
3.1.	Algemeen	15
3.2.	Opschalingniveaus	15
3.3.	Fasering opschalingproces	16
3.4.	Interne provinciale opschaling	20
3.5.	Communicatie- en informatiestructuur	22
3.6.	Voorlichtingsstructuur	24
4.	BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN	27
4.1.	Crisisbesluitvormings- en coördinatiestructuren	27
4.2.	Noodwettelijke bevoegdheden (staatsnoodrecht)	28
5.	RISICOPROFIEL PROVINCIE DRENTHE	30
5.1.	Maatrap Drenthe	30
5.2.	Risicokaart Drenthe	30
5.3.	Relatie met gemeentelijke planvorming	30
6.	BIJSTANDSVERLENING	33
6.1.	Algemeen	33
6.2.	Bijstand provinciale en rijksdiensten	34
6.3.	Militaire bijstand	38
6.4.	Politiebijstand	42
6.5.	Brandweerbijstand	50
6.6.	Geneeskundige bijstand	52
6.7.	Bijstand reddingsbrigades	54
6.8.	Internationale bijstand	56

7.	BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	59
	BIJLAGE	63
1.	Verzendlijst	64
	Deel 2	
	TOEPASSINGSBEREIK EN BEGRIPPEN	65
	BIJLAGE	73
1.	Afkortingenwijzer	74

Deel 1

1. INLEIDING

1.1. Algemeen

Het provinciaal Coördinatieplan vindt zijn basis in artikel 10 van de Wet rampen en zware ongevallen (WRZO). In het plan wordt - volgens de wet - tenminste aandacht besteed aan de leiding over de rampenbestrijding en de coördinatie van de inzet van diensten en organisaties die bij de rampenbestrijding op provinciaal niveau zijn betrokken. Tevens wordt beschreven hoe wordt omgegaan met verzoeken tot en verlenen van bijstand.

In de WRZO wordt een coördinatiestructuur aangereikt, noodzakelijk voor een slagvaardige bestrijding van rampen en zware ongevallen. Een structuur die betrekking heeft op zowel de gemeentelijke en horizontale- en verticale beleidscoördinatie op strategisch niveau als de tactische coördinatie op het niveau van de operationele diensten. Voor de toepasselijkheid van deze coördinatiestructuur is niet de aard van de ramp of het zwaar ongeval maatgevend, maar de omstandigheid dat een gebeurtenis valt onder de definitie van een ramp respectievelijk zwaar ongeval (bijlage 1). Het is in eerste instantie de burgemeester die bepaalt of dat het geval is.

Overigens wordt in dit provinciaal Coördinatieplan, in navolging van het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming, het overkoepelend begrip Crisis gebruikt, hetgeen het hele scala van incidenten, calamiteiten, rampen en zware ongevallen etc. omvat.

Op basis van de WRZO is elke gemeente gehouden een rampenplan vast te stellen voor het grondgebied van de gemeente. Omdat een groot deel van de feitelijk optredende calamiteiten een bovengemeentelijk karakter heeft, moet ook voor de coördinatie tussen deze gemeenten op het gebied van de rampenbestrijding het nodige geregeld worden, opdat - als de nood aan de man komt - met doortastendheid kan worden opgetreden en rampenbestrijders en bestuurders zich niet eerst hoeven te verliezen in een dialoog over bevoegdheden.

Het hoofddoel van een provinciaal coördinatieplan is om deze bovengemeentelijke coördinatieafspraken vooraf vast te leggen. Het vooraf vastleggen heeft als bijkomend voordeel dat ook zaken vooraf goed kunnen worden doordacht, zodat als het moment daar is, de rampenbestrijding goed en adequaat ter hand genomen kan worden.

Niet alleen bij de planvorming vooraf is er een coördinerende taak op provinciaal niveau voorgeschreven; ook tijdens de "warme" rampenbestrijding ligt bij de provincie de taak om coördinerend op te treden in de besluitvorming.

Is op gemeentelijk niveau de rampenbestrijding (opperbevel) neergelegd bij de burgemeester als een eenhoofdig bestuursorgaan; als het om de coördinatie van de besluitvorming tussen gemeenten en andere overheden aankomt, ligt een dergelijke coördinerende taak bij de Commissaris van de Koningin (CvdK) als eenhoofdig bestuursorgaan. Hierbij dient evenwel een nadrukkelijk onderscheid gemaakt te worden tussen de formele besluitvorming en de coördinatie van de besluitvorming; gezien het feit dat de burgemeester belast is met het opperbevel, zal alle besluitvorming ten aanzien van de rampenbestrijding met betrekking tot zijn gemeente door hem genomen moeten worden.

Het is de taak van de CvdK om door middel van overleg en bemiddeling te bewerkstelligen dat de besluitvorming van verschillende burgemeesters onderling op elkaar afgestemd wordt. In zijn ambtsinstructie is de CvdK tevens opgedragen om zorg te dragen voor een goede afstemming met de binnen zijn provincie werkzame rijksheren en dijkgraaf.

De burgemeester en de commissaris nemen onder toezicht van respectievelijk de gemeenteraad en provinciale staten hun verantwoordelijkheid waar.

Omdat het Coördinatieplan een aanvulling is op de gemeentelijke rampenplannen, kan het Coördinatieplan niet goed gelezen worden zonder kennis van het basisdocument, te weten het gemeentelijk vastgestelde rampenplan. De in dit (model)rampenplan gehanteerde procesbenadering zal - voorzover dit op provinciaal niveau van toepassing is - worden gevolgd.

Worden calamiteiten ook provinciegrensoverschrijdend, dan kan nogmaals worden opgeschaald, te weten tot op rijksniveau. De werking van het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming is dan aan de orde, onder regie van het systeemverantwoordelijke departement: het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

1.2. Doelstelling

Het Coördinatieplan is dienstbaar aan een snelle en doelmatige rampenbestrijding op provinciaal niveau en is met name toegesneden op de bevoegdheden en taken die aan de CvdK en aan gedeputeerde staten (GS) in dat kader zijn toegekend. Dat neemt niet weg dat de daarin uitgewerkte structuren een breder bereik kennen en tevens kunnen functioneren zodra aspecten van openbare orde en veiligheid daarom vragen. Ook tal van andere formele en materiële regelingen bevatten taken en bevoegdheden die verband houden met de voorkoming en/of bestrijding van rampen en zware ongevallen of situaties die daarmee nauwe verwantschap vertonen. In de navolgende hoofdstukken gaan de relevante taken en bevoegdheden, waarbij het provinciaal bestuur op enig moment een (beslissende) rol speelt, dan ook verder dan die op grond van de WRZO.

1.3. Crisismanagement Drenthe

In het provinciaal Coördinatieplan staat de plaats van bestuursorganen van de provincie Drenthe binnen de crisisorganisatie centraal. Maatgevend voor deze plaatsbepaling is het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor taken en bevoegdheden die in (de voorbereiding op) crisis-situaties moeten kunnen worden uitgevoerd en aangewend.

De provincie onderscheidt, met het oog op de onderscheiden taken en bevoegdheden, voor zichzelf de navolgende rollen.

- a. Een toetsende, bemiddelende en arbitrerende rol.
Concreet betreft het hier het toetsen van rampenplannen, rampbestrijdingsplannen en het regionaal beheersplan, met inbegrip van het daarmee samenhangende (ambtelijk en/of bestuurlijk) overleg en de bevoegdheid tot vaststelling als ultimum remedium.
- b. Een bestuurlijk-operationele rol.
Het betreft hier de uitvoering van sectorale taken en bevoegdheden in (dreigende) crisis-situaties.
- c. Een planvormende rol.
De CvdK dient een provinciaal coördinatieplan vast te stellen. Voorts stellen GS draai-boeken vast met betrekking tot de uitvoering van sectorale bevoegdheden.

-
- d. Een samenbindende rol.
Het betreft hier met name een taak van de CvdK om de samenwerking tussen rijksambtenaren en de krijgsmacht en tussen deze functionarissen en het provinciaal bestuur en de gemeente- en waterschapsbesturen te bevorderen.
 - e. Een coördinerende rol.
Het betreft hier bevoegdheden bij een ramp, zwaar ongeval of een (grootschalige) ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis, als onderdeel van het geheel van (wettelijk vastgelegde) afspraken met betrekking tot bevelvoering en aansturing, met als doel het rangschikken of het in samenwerkend verband brengen van besluitvormings- en uitvoeringsprocessen.

Wat betreft de invulling van de onderscheiden rollen vereist de aard van de met deze rollen samenhangende taken en bevoegdheden van de provincie een nauwe betrokkenheid bij (de feitelijke uitvoering van) het crisismanagement Drenthe.

1.4. Noordelijke samenwerking

In het kader van de intensivering van de samenwerking tussen de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe op het gebied van de rampenbestrijding, is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Doel van de overeenkomst is om op het brede terrein van de rampenbestrijding gezamenlijk op te trekken, zowel in de fase van de voorbereiding als in de acute fase.

In dit verband hebben de CvdK's van de drie noordelijke provincies - mede gezien het feit dat in al deze drie provincies de territoriale congruentie van de parate diensten geheel is doorgevoerd - ervoor gekozen om te werken met één model coördinatieplan. Weliswaar zullen op details de coördinatieplannen verschillen; qua opzet en structuur zijn zij gelijk, hetgeen ook een adequate interprovinciale rampenbestrijding kan bewerkstelligen.

In gezamenlijkheid hebben de drie commissarissen ervoor gekozen een coördinatieplan vast te stellen dat niet zozeer de structuur van de wettelijke regelgeving volgt. Deze is namelijk niet altijd even overzichtelijk en bovendien in verschillende wetgeving en regelgeving vastgelegd. Veeleer is de bedoeling geweest om een handzaam en pragmatisch plan te formuleren waarbij eerder vanuit een totaalvisie en logische, vloeiende opschaling wordt gedacht, een "functionele benadering", dan vanuit formeel wettelijke kaders, een meer "legistische benadering". Vanzelfsprekend valt het geschrevene wel allemaal terug te voeren op ofwel wettelijke regelingen, aangevuld met bestaande afspraken tussen partijen.

Rampenbestrijding is een bijzondere vorm van crisisbeheersing. Dit biedt de mogelijkheid om voor crisisbeheersing op natuurlijke wijze voort te bouwen op het instrumentarium dat voor rampenbestrijding reeds beschikbaar is: aansluiting op provinciaal en lokaal niveau. Niet bij alle crises heeft de rijksoverheid een rol. Crises kunnen zich op verschillende niveaus voordoen. Een lokale verstoring wordt zoveel mogelijk opgevangen door de op dat niveau opererende organisaties. Afhankelijk van het type verstoring kunnen op dat niveau meerdere organisaties worden ingezet (horizontale opschaling). Indien een crisis een grotere uitstraling heeft dan het lokale vlak, komt een hoger bestuursniveau, de provincie of het Rijk (verticale opschaling) in beeld.

2. COÖRDINATIE- EN ORGANISATIESTRUCTUUR

2.1. Algemeen

De WRZO reikt een coördinatiestructuur aan voor situaties die vallen onder de definitie van ramp, respectievelijk zwaar ongeval. Bevoegdheden in die wet hebben dan ook primair als doel om die coördinatie tot stand te brengen. Zoals in paragraaf 1.2 reeds gememoreerd bestaan daarnaast in andere regelingen tal van taken en bevoegdheden die betrekking hebben op de voorkoming en/of bestrijding van rampen en zware ongevallen dan wel omstandigheden die daaraan nauw verwant zijn. De in dit coördinatieplan ontvouwde (organisatie)structuren zijn tevens bruikbaar in die gevallen waarin weliswaar (nog) geen sprake is van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval, maar waarin aspecten van openbare veiligheid en het anticiperen daarop dit vergen.

2.2. Opperbevel

Voor de coördinatie binnen het overheidsoptreden als geheel bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen is eenhoofdige leiding op lokaal niveau onontbeerlijk. In de WRZO heeft dat zijn vertaling gevonden in de bepaling dat de burgemeester, met uitsluiting van anderen, het opperbevel in geval van rampen en zware ongevallen heeft. Dit betekent dat iedereen die aan de feitelijke bestrijding deelneemt onder zijn gezag staat. Het gaat daarbij om de bevelvoering en coördinatie op strategisch niveau, gericht op het stellen van prioriteiten in de bestrijdingsactiviteiten. Voorts omvat deze centrale positie de politiek-bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor de bestrijding op lokaal niveau. Om het opperbevel mede inhoud te geven staan de burgemeester met name de bevoegdheden genoemd in de artikelen 175 en 176 van de Gemeentewet ter beschikking. Ingeval van een ramp of zwaar ongeval laat de burgemeester zich bijstaan door een door hem samengestelde gemeentelijke rampenstaf.

Volgens het schema in hoofdstuk 5 worden de bij de rampbestrijding in te zetten diensten en organisaties ter beschikking gesteld van de burgemeester. Diensten worden in beginsel in opdracht van het eigen bevoegd gezag ingezet bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen. Het zijn in dat geval de diensten zelf die bepalen wat er aan personeel en materieel wordt ingezet en de wijze waarop dit gebeurt. Inzet kan tevens plaatsvinden op instigatie van extern gezag, in het kader van specifieke bijstandsaanvragen.

2.3. Operationele leiding

De operationele leiding is in handen van de operationeel leider die voorzitter is van het Regionaal Operationeel Team (ROT). Operationele leiding duidt de bevoegdheid aan om, in opdracht van de burgemeester, een organisatie bindende aanwijzingen te geven die erop gericht zijn de ramp gecoördineerd te bestrijden. De operationeel leider treedt daarmee overigens niet in de verantwoordelijkheden of bevoegdheden van deze organisaties; deze blijven zelf verantwoordelijk voor de wijze van uitvoering. Geschilpunten lost hij zo mogelijk zelf op of brengt hij uiteindelijk ter kennis van de burgemeester, die dan een beslissing neemt.

In beginsel berust de operationele leiding bij de commandant van de brandweer. De burgemeester kan besluiten een andere functionaris met de operationele leiding te belasten. Zo is het denkbaar dat ingeval van een (dreigende) dijkdoorbraak en/of overstroming een vertegenwoordiger van het waterschap of in geval van openbare ordeverstoringen de politie met de operationele leiding wordt belast. De operationele leiding, die betrekking heeft op de tactische en technische coördinatie, schept geen zelfstandige bevoegdheid. Het wordt uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van de burgemeester en binnen de door hem gestelde grenzen. De operationeel leider vraagt namens het bevoegd gezag de gewenste bijstand aan.

De situatie kan het noodzakelijk maken dat voor het gehele rampterrein, dat zich uitstrekt over het gebied van meer dan één gemeente, één operationeel leider wordt aangewezen. In geval van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval van meer dan plaatselijke betekenis in een of meer gemeenten kan de CvdK in de operationele leiding voorzien. De operationeel leider kan de CvdK adviseren over de rampbestrijding, maar er ontstaat geen hiërarchische verhouding. Ook als de CvdK een operationeel leider aanwijst, blijft deze ondergeschikt aan het opperbevel van de burgemeester op wiens grondgebied hij optreedt.

De operationeel leider is niet alleen voorzitter van het ROT, maar heeft ook als adviseur zitting het (gemeentelijk of regionaal) beleidsteam en vorm als zodanig de schakel tussen het tactisch en strategisch niveau van de rampenbestrijding.

2.4. Bovengemeentelijke coördinatie

Coördinerend burgemeester

De coördinerend burgemeester draagt zorg voor de afstemming van het beleid van de betrokken burgemeester en is intermediair voor de operationele leiding. Voorts zal hij als centraal contact- en aanspreekpunt ten behoeve van de commissaris fungeren. De coördinerend burgemeester treedt daarmee niet in de opperbevelbevoegdheid en de daarmee samenhangende (bestuurlijke) bevoegdheden en verantwoordelijkheden van enig andere burgemeester, noch in de coördinerende bevoegdheden van de CvdK. Het is een praktische werkafpraak om de intergemeentelijke coördinatie inhoud te geven.

In geval van gemeentegrensoverschrijdende voorvallen is het noodzakelijk dat betrokken burgemeesters de activiteiten in het kader van de rampenbestrijding op elkaar afstemmen. Coördinatie is nodig als er bovengemeentelijke belangen in het geding zijn of als meer gemeenten bij de ramp betrokken zijn en er geen duidelijke "brongemeente" is aan te wijzen. Wanneer er in de provincie sprake is van een (dreigende) ramp die van meer dan plaatselijke betekenis is, heeft de CvdK de bevoegdheid om te coördineren.

Commissaris van de Koningin

Wanneer er in de provincie sprake is van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval van meer dan plaatselijke betekenis in een of meer gemeenten of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan heeft de CvdK de bevoegdheid om de bestrijding daarvan te coördineren. Deze bevoegdheid betreft in de eerste plaats de afstemming van het beleid voor de rampbestrijding op bestuurlijk niveau.

De term "meer dan plaatselijke betekenis" duidt op een tweetal noties. Enerzijds kunnen de (dreigende) ramp of het zwaar ongeval en de gevolgen daarvan zich uitstrekken over meer dan één gemeente, anderzijds kunnen, ook bij een uitsluitend lokale gebeurtenis, bovenlokale belangen in het geding zijn.

De coördinerende rol van de CvdK omvat zowel de horizontale als de verticale coördinatie. Onder horizontale beleidscoördinatie wordt verstaan de afstemming van beleid tussen gemeenten. Naarmate het aantal betrokken gemeenten toeneemt zal de noodzaak tot coördinatie groter worden. Daarnaast kunnen belangen die de burgemeesters elk moeten behartigen met elkaar in botsing komen. Om de coördinatie invulling te geven zal de CvdK, zoveel als mogelijk, overleg voeren met de betrokken burgemeester(s). Bij het overleg kan de CvdK uiteraard ook andere gezagsdragers met eigen (zelfstandige) bevoegdheden (bijvoorbeeld procureur-generaal, dijkgraaf en in de provincie werkzame rijksambtenaren) en overige leden van GS uitnodigen.

Onder verticale beleidscoördinatie wordt verstaan de afstemming van beleid tussen de verschillende bestuurlijke niveaus. Het gaat dan om de inbreng en waarborging van provinciale en/of nationale belangen in de lokale beleidsvoering.

Minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties

Wanneer er zwaarwegende algemene belangen in het geding zijn, heeft de minister van BZK een coördinerende bevoegdheid met betrekking tot het voor de rampenbestrijding te voeren beleid. Deze bevoegdheid ziet met name op de afstemming van het beleid voor de rampbestrijding op bestuurlijk niveau. De minister stelt het beleid vast in overleg met zijn ambtgenoten. De coördinatie geschiedt vanuit het Nationaal Coördinatiecentrum (NCC) bij het Ministerie van BZK. In dat geval wordt overeenkomstig het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming gewerkt.

2.5. Aanwijzingen

Ramp of zwaar ongeval

Commissaris van de Koningin

Als het bestuurlijk overleg niet tot de gewenste afstemming leidt, kan de CvdK zelf de coördinatie ter hand nemen door de burgemeester(s) de nodige aanwijzingen te geven over het beleid dat hij/zij voor de rampenbestrijding moet(en) voeren in geval van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval van meer dan plaatselijke betekenis. Dat betekent in dat geval dat de burgemeester(s) het beleid zodanig dien(t)(en) in te richten dat daarin de aanwijzingen van de CvdK voldoende worden verwerkt. Aan de burgemeester(s) wordt overgelaten hoe, op grond van een aanwijzing in concreto, moet worden gehandeld en hoe van de aan hem/hen ter beschikking staande bevoegdheden gebruik wordt gemaakt. De aanwijzingen kunnen ook betrekking hebben op de wijze waarop de burgemeester bij de uitoefening van zijn/haar opperbevelbevoegdheid rekening heeft te houden met inzichten van andere functionarissen die hun bevoegdheden uitoefenen in het kader van andere wettelijke regelingen (bijvoorbeeld besturen van waterschappen). Ook aan burgemeesters van gemeenten die niet direct door het ongeval of ramp getroffen zijn, kan de CvdK aanwijzingen geven.

De burgemeesters blijven zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de aanwijzingen. De CvdK geeft geen directe leiding aan de rampenbestrijding, dan alleen voorzover het betreft de beslissingen waarbij weging van belangen van verschillende gemeenten aan de orde is en waar een "eenduidig gezicht naar buiten toe" wenselijk is: in beginsel blijft rampenbestrijding binnen de gemeentegrens een taak van de burgemeester als opperbevelhebber.

Aan de CvdK komt op basis van het criterium "meer dan plaatselijke betekenis" een zelfstandig oordeel toe om te bepalen of hij wil interveniëren in de beleidsvoering op lokaal niveau en of hij/zij van zijn/haar aanwijzingsbevoegdheid gebruik wenst te maken.

Een besluit tot het in werking treden van het rampenplan, een zogenaamde "rampverklaring", of een equivalent daarvan door de burgemeester vormt daarvoor geen constitutief element.

Minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties

Ingeval van (directe) departementale betrokkenheid fungeert de CvdK als intermediair tussen gemeente- en rijksniveau. De minister van BZK kan, ingeval van een (dreigende) ramp of zwaar ongeval, indien het algemeen belang dat dringend eist, de CvdK, zoveel mogelijk na overleg met hem/haar, de nodige aanwijzingen geven over het door hem/haar te voeren beleid. De CvdK zal die aanwijzingen moeten vertalen naar het gemeentelijk niveau. Ook in dat geval blijven de burgemeesters verantwoordelijk voor de uitvoering van de aanwijzingen op lokaal niveau.

Openbare ordeverstoring

Commissaris van de Koningin

Ook op het gebied van de handhaving van de openbare orde beschikt de CvdK over de bevoegdheid om de coördinatie zelf ter hand te nemen. Indien een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan van zodanige ordeverstoring dit noodzakelijk maakt, geeft de CvdK de burgemeesters zoveel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid.

Minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties

Indien door een ordeverstoring de veiligheid van de Staat in gevaar komt, of de betrekkingen van Nederland met andere mogendheden, dan wel zwaarwegende belangen van de samenleving, kunnen worden geschaad, geeft de minister van BZK, de CvdK's en de burgemeesters, zoveel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid. Deze bevoegdheid heeft de minister van BZK eveneens indien ernstige vrees voor het ontstaan van een zodanige ordeverstoring bestaat.

Samenwerking

Aansluitend bij de in zijn ambtsinstructie opgedragen taak om de door hem noodzakelijk geachte samenwerking binnen de provincie te bevorderen, is de CvdK in acute omstandigheden de pendant daarvan in de vorm van een aanwijzingsbevoegdheid terzake toegekend. Indien een ramp, een zwaar ongeval of een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan zulks noodzakelijk maken, geeft de CvdK de in de provincie werkzame rijksambtenaren en personen deel uitmakend van de krijgsmacht, met uitzondering van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie, zo veel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot de wijze waarop zij bij de uitoefening van de hun opgedragen taken met elkaar samenwerken, en met het provinciaal bestuur, de gemeentebesturen en de waterschapsbesturen. De CvdK kan aan het college van procureurs-generaal verzoeken de ambtenaren van het Openbaar Ministerie de nodige instructies te geven.

3. OPSCHALING IN DE REGIO DRENTHE

3.1. Algemeen

Crises kunnen zich op verschillende niveaus voordoen. Een lokale verstoring wordt zoveel mogelijk opgevangen door de op dat niveau opererende organisaties. Afhankelijk van het type verstoring kunnen op dat niveau meerdere organisaties worden ingezet (horizontale opschaling). Indien een crisis een grotere uitstraling heeft dan het lokale vlak, komt een hoger bestuursniveau, de provincie of het Rijk (verticale opschaling) in beeld.

In principe geldt bij opschaling dat de organisatie niet te voorzichtig moet worden opgebouwd. De opbouw kost immers tijd. Tijdige alarmering van andere bestuurlijk verantwoordelijken en mogelijk betrokken diensten biedt hun meer mogelijkheden in relatieve rust voorbereidingen te treffen. Wel kan een te ver doorgevoerde opschaling later worden "teruggeschaald". Hierbij wordt de organisatie geleidelijk weer afgebouwd tot een normalere situatie. Het moment daarvoor kan worden gekozen in enigszins genormaliseerde omstandigheden. De rampenbestrijding is gestoeld op een drietal niveaus:

- tactisch niveau, gericht op operationele coördinatie;
- technisch niveau, gericht op uitvoering ter plaatse;
- strategisch niveau, gericht op bestuurlijke coördinatie.

In de navolgende paragraaf zullen de drie onderscheiden niveaus in het kort nader worden belicht.

3.2. Opschalingniveaus

Tactisch niveau

Het tactisch niveau wordt ingevuld door het ROT. Dit team vormt de spil van de rampenbestrijding en is van cruciaal belang. De taak van dat regionaal operationeel team is de operationele leiding over het totaal van de ingezette eenheden. Voor het bijeenroepen van het regionaal operationeel team is natuurlijk wel het opstellen van een eenduidige opschalingprocedure in het werkgebied vereist. Het team is verantwoordelijk voor het uitvoeringsproces. Het informeert voortdurend de betrokken burgemeester of, als er meer burgemeesters betrokken zijn, de betrokken burgemeesters en de CvdK en adviseert over de eventuele noodzaak tot verder opschalen. Is dat het geval en formeert de burgemeester een beleidsteam, dan zorgt het regionaal operationeel team voor advisering aan dat beleidsteam en vertaalt het de beleidsbeslissingen naar uitvoering.

Het regionaal operationeel team verricht haar werkzaamheden in beginsel vanuit het Regionaal Coördinatiecentrum (RCC) van de regionale brandweer Drenthe. Dit team vervult de rol van operationeel team ten behoeve van alle gemeenten in Drenthe alsmede voor de provincie Drenthe. Het team staat onder leiding van de operationeel leider en bestaat in elk geval uit een kernstaf.

Technisch niveau

Op technisch niveau worden de operationele activiteiten op de plaats van het incident uitgevoerd. Ter plaatse wordt een Coördinatieteam Plaats Incident (CTPI) geformeerd. Dit team bestaat uit de leidinggevende politiefunctionaris en/of de officier van dienst brandweer en/of de coördinator GGD. Het CTPI verzorgt op de plaats van de ramp of zwaar ongeval de coördinatie van de uitvoeringsactiviteiten binnen de met de bron- en effectbestrijding belaste operationele diensten, eventueel aangevuld met vertegenwoordigers van andere betrokken organisaties of diensten. Er bestaat binnen het CTPI geen hiërarchieke structuur. Eenieder van het coördinatieteam geeft leiding aan de eigen discipline en zorgt voor informatie aan het eigen diensthoofd. Deze informeert de burgemeester. Volgens deze werkwijze is de burgemeester in een vroeg stadium op de hoogte van wat zich afspeelt of dreigt af te spelen. Besluitvorming over verdere opschaling kan vervolgens door de burgemeester worden geïnitieerd, dan wel gemandateerd, door de dienstleiding plaatsvinden.

Indien er op de plaats van het CTPI behoefte is aan een éénhoofdige leiding kan het CTPI worden opgeschaald tot een Commando Rampterrein (CoRT). Het is in beginsel de op de plaats van de ramp of het zwaar ongeval hoogste in rang aanwezige brandweerfunctionaris die als commandant rampterrein met de leiding van het CoRT is belast.

Strategisch niveau

In het kader van de rampenbestrijding is de burgemeester verantwoordelijk en heeft hij of zij het opperbevel. De burgemeester neemt beleidsbeslissingen en bepaalt de strategie. De burgemeester schaaft verder op en breidt de gemeentelijke rampenstaf uit met een beleidsstaf. Burgemeester en beleidsstaf samen nemen zitting in een beleidsteam. In geval van verticale opschaling komen de CvdK (Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC)) en de minister van BZK (NCC) in beeld.

3.3. Fasering opschalingproces

In de overgang van klein incident tot en met grote crisis of bij een plotselinge ramp, geldt een aantal momenten waarop er zal moeten worden opgeschaald. Het is zaak deze opschaling zoveel mogelijk vooraf in beeld te brengen, zodat - als de nood aan de man komt - het opschalen vanzelfsprekend plaatsvindt en de aanpak van problematiek naadloos voortgang kan vinden. In het navolgende overzicht is een en ander in een vijftal fasen schematisch weergegeven.

Opschalingprocedures

De Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure

Tijdens rampsituaties moet de rampbestrijdingsorganisatie vanuit de dagelijkse situatie in korte tijd worden opgebouwd. Bij acute rampen zullen in eerste instantie de parate diensten optreden. Afhankelijk van de aard van het incident zullen eenheden van zowel brandweer, gezondheidszorg, politie en mogelijk ook gemeentelijke eenheden meewerken aan de incidentenbestrijding. Deze vier organisaties beginnen op routinematige wijze met de bestrijding. Vanuit deze beginsituatie kan opschaling nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer de diensten ter plaatse de situatie niet de baas de kunnen, wanneer de effecten van de ramp zich uitstrekken over een zeer groot grondgebied of wanneer het incident bestuurlijke consequenties dreigt te krijgen. Deze opschaling verloopt in de praktijk in verschillende stappen. Om de rampenbestrijdingsorganisatie optimaal af te stemmen op de omvang van het incident, verdient het de voorkeur om te werken met een Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure (GRIP).

De opschalingniveaus kunnen in hoofdlijn als volgt worden beschreven.

GRIP-1

Bij GRIP-1 wordt alleen op de plaats van het incident een operationele staf ingericht: het CTPI. In dit team vindt multidisciplinaire afstemming plaats. Er is geen specifieke operationele leider; er wordt op collegiale wijze samengewerkt.

De opschaling vindt plaats vanuit de dagelijkse routine indien er bij een of meerdere disciplines behoefte is aan gestructureerde coördinatie. Op tactisch en strategisch niveau wordt geen staf ingericht.

De provincie heeft in deze situatie geen rol.

GRIP-2

Het niveau van GRIP-2 wordt bij voorkeur niet bij het opschalen gebruikt, maar bij het afschalen. Indicaties van GRIP-2 zijn:

- indien het effectgebied groter is dan het incidentgebied;
- indien de burgemeester of een of meer van de betrokken diensten behoefte heeft aan een eenhoofdige leiding;
- indien de organisatie van het regionale meetplan wordt opgestart.

Bij GRIP-2 wordt de staf op de plaats van het incident omgevormd tot een CoRT, dat onder het commando van de brandweercommandant komt te staan. Daarnaast wordt op strategisch niveau het gemeentelijk beleidsteam en het provinciaal coördinatiecentrum ingericht en komt op tactisch niveau de kernbezetting van het ROT bijeen.

De CvdK wordt door de burgemeester in kennis gesteld. Het kabinet van de CvdK licht het NCC in.

Indien er geen (meer)rol is voor het PCC kan dit worden afgeschaald.

GRIP-3

Opschaling vindt plaats naar GRIP-3:

- indien het incident van meer dan plaatselijke betekenis is;
- indien het incident valt te omschrijven als een gebeurtenis, waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan;
- waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu dan wel grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd om zijn geschaad;
- de bron of de effecten van de ramp zich in meer gemeenten voordoen;
- het incident vraagt om het instellen van het volledig Regionaal (provinciaal) beleidsteam en ROT;
- wordt automatisch ingesteld als het sirenenet (WAS) wordt geactiveerd.

Bij GRIP-3 wordt op strategisch niveau een regionaal beleidsteam ingericht onder voorzitterschap van de coördinerend bestuurder.

Wanneer de effecten van een ramp zich mogelijk uitstrekken over meer gemeenten, bijvoorbeeld in geval van een omvangrijke evacuatie in de rampgemeente waarvan de effecten in de buurgemeenten gevolgen hebben, stemmen de burgemeesters, onverlet hun wettelijke bevoegdheden, hun beleid onderling af in het overleg van burgemeesters (onder voorzitterschap van de CvdK).

GRIP-4

Opschaling vindt plaats naar GRIP-4:

- indien het incident van meer dan plaatselijke betekenis is;
- indien het incident regio- of provinciegrens overschrijdend is.

Als de ramp de regio- of provinciegrens overschrijdt, of wanneer anderszins de betekenis van de ramp van meer dan plaatselijk belang is, komt de coördinerende verantwoordelijkheid van de CvdK nadrukkelijk in beeld. De commissaris kan burgemeesters in zijn provincie, zoveel mogelijk na verleg met hen, aanwijzingen geven inzake het door hen te voeren beleid.

Wanneer een incident een nationaal belang heeft, zal de minister van BZK - eventueel in samenspraak met een of meer collega's - de bestrijding van (de schadelijke gevolgen van) het incident in bestuurlijke zin ter hand nemen.

Afschaling

Als de bestrijding van het incident de afronding nadert en ook de directe effecten geen operationele aansturing meer behoeven, wordt met de afschaling van de ingezette hulpdiensten en de bestuurlijke gremia begonnen. Afhankelijk van de stand van zaken zal, veelal per kolom, fasegewijs afgebouwd worden. Voorkomen moet worden dat er in de kolommen ongecontroleerd afgeschaald wordt. Deze beslissing wordt door de burgemeester(s) genomen. Bij incidenten met een bovenregionale omvang, wordt de beslissing tot afschalen door de burgemeester(s) genomen na overleg met de CvdK.

Om het beeld helder te krijgen, zal een onderscheid moeten worden gemaakt tussen de afschaling als hiervoor bedoeld en de opbouw van de nazorgfase. Hiervoor is veelal geen exact moment te bepalen, beide processen verlopen langs een glijdende schaal en kunnen elkaar overlappen.

Het beleidsteam moet zeer nadrukkelijk beleidsbeslissingen over de nazorg nemen, voordat er bestuurlijk of operationeel wordt ontbonden.

Hierbij valt te denken aan: wie heeft de leiding (coördinatie) over de nazorgfase, welke activiteiten moeten worden opgestart of afgerond.

schema GRIP 1 t/m 4 in relatie tot rol provincie

	GRIP-1	GRIP-2	GRIP-3	GRIP-4	Opmerkingen
Nationaal	niet	niet	In principe niet	Wel	Indien het incident provinciegrensoverschrijdend is
CvdK	niet	Wordt geïnformeerd door burgemeester CvdK licht NCC in	Wordt geïnformeerd door burgemeester(s) CvdK licht minister van BZK in	Wordt geïnformeerd door burgemeester(s) CvdK licht minister van BZK in. Coördinerende verantwoordelijkheid aan Cdk.	Indien het incident van meer dan plaatselijke betekenis is, b.v. een vliegcrash, heeft de CvdK de bestuurlijke coördinatie
Overleg van Burgemeesters	niet	niet	Kan worden geactiveerd	Wordt in principe geactiveerd	Kan worden geactiveerd
Provinciaal BT (beperkt)	niet	In eerste instantie geactiveerd, kan worden afgeschaald	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap van directeur-secretaris	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap van directeur-secretaris	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap van directeur-secretaris
Provinciaal BT compleet	niet	n.v.t.	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap CvdK	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap Cdk	Wordt geactiveerd onder voorzitterschap CvdK
PAC	niet	Beperkt, infoscanner actief	Wordt geactiveerd	Wordt geactiveerd	Wordt geactiveerd
Ondersteuning	niet	Sectie verbindingen geactiveerd	Wordt geactiveerd	Wordt geactiveerd	Wordt geactiveerd
Operationele diensten	CTPI	CoRT ROT	CoRT(s) en ROT	CoRT(s) en ROT	

3.4. Interne provinciale opschaling

In het merendeel van de gevallen kan de betrokkenheid van de provincie bij crises beperkt blijven tot de (beleidsmatige) inzet van één afdeling/productgroep (bijvoorbeeld een relatief beperkt milieu-incident dat als ongewoon voorval wordt aangemerkt) of productgroep (bijvoorbeeld het afzetten van een provinciale weg bij een ongeval). Dat neemt niet weg dat er situaties denkbaar zijn die een gecoördineerde inzet van meerdere afdelingen/productgroepen, al dan niet onder directe bestuurlijke aansturing, noodzakelijk maken. In dat laatste geval kan de inzet ook nadrukkelijk ondersteunende activiteiten omvatten.

De interne provinciale opschaling is eveneens onderverdeeld in een vijftal fasen. Voor het opschalingsproces van de provinciale crisisorganisatie is aangesloten bij de opschaling, zoals die door de besturen van de hulpverleningsdiensten in Drenthe is vastgesteld¹. In dit hoofdstuk is het proces van interne opschaling geschematiseerd. Het schema is nadrukkelijk een hulpstructuur en strekt tot richtlijn. Zo kan het wenselijk zijn om reeds in fase 2 van onderdelen van de structuur van het PCC gebruik te maken.

De beslissing tot interne opschaling kan op de volgende wijzen totstandkomen.

- Alle afdelingen/productgroepen zijn bevoegd te besluiten tot opschaling naar fase 2. Deze beslissing is van belang voor de te verstrekken informatie, nu de informatie zich mede richt op de actoren in de eerstvolgende opschalingfase.
- Een besluit tot opschaling naar fase 3 wordt genomen door het hoofd van het PCC.
- Een besluit tot opschaling naar de fasen 4 of 5 wordt genomen door de CvdK of een ander lid van GS dat als voorzitter van het beleidsteam zal optreden.

Bij twijfel over de aard, ernst en omvang van de gebeurtenis vindt opschaling naar de eerstvolgende fase plaats.

¹ Deze vaststelling dient nog plaats te vinden. Vooralsnog wordt uitgegaan van bijgevoegd schema.

Omschrijving fase	Fase 1	fase 2	fase 3	fase 4 (ramp of zwaar ongeval)	fase 5 (crisis)
	<p>een routinematige en lokale (dreigende) gebeurtenis, beperkt in omvang, waarbij één of meer provinciale teams/districten worden ingezet</p>	<p>een niet-routinematige en lokale (dreigende) gebeurtenis, gecompliceerd van aard en beperkt in omvang, waarbij één of meer provinciale teams/districten worden ingezet</p>	<p>een niet-routinematige (dreigende) gebeurtenis, gecompliceerd van aard en uitgebreid in omvang, waarbij een relatief grootschalige of langdurige inzet van één of meer provinciale teams/districten diensten is vereist</p>	<p>een gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken²</p>	<p>een ernstige verstoring van de basisstructuren dan wel aantasting van fundamentele waarden en normen van het maatschappelijk systeem³</p>
Feitelijke personele inzet provincie	-ambtelijk	-ambtelijk	(-bestuurlijk) -ambtelijk	-bestuurlijk -ambtelijk	-bestuurlijk -ambtelijk
Coördinatie-Structuur	<p>-geen opschaling bij inzet van één team/district; -bij inzet meerdere teams/districten coördinatie in handen van team BFT</p>	<p>-geen opschaling bij inzet van één team/district -bij inzet meerdere teams/districten coördinatie in handen van team BFT</p>	(-beperkt BT) -(beperkt) PCC	-BT -PCC -inzet van provinciale teams en/of districten	-BT -PCC -inzet van provinciale teams en/of districten

3.5. Communicatie- en informatiestructuur

Algemeen

Als zich een crisis voordoet, is het van essentieel belang om alle bij de bestrijding te betrekken functionarissen op de kortst mogelijke termijn te informeren. Het grootste probleem in de praktijk is vaak dat degenen die het aangaat te laat en onvolledig worden geïnformeerd.

Hoewel de WRZO een definitie van het begrip Ramp geeft, is in de praktijk moeilijk exact te bepalen wanneer en aan wie relevante informatie moet worden doorgegeven. Voorop staat dat de veiligheid en gezondheid van de bevolking bij deze beoordeling van doorslaggevende betekenis zijn. Daarnaast spelen aspecten als milieuschade, langetermijneffecten, aansprakelijkheid, publiciteit en politieke effecten een rol. Het begrip Ramp dient in deze opzichten dan ook ruim geïnterpreteerd te worden, in de zin van het in dit coördinatieplan gebruikte overkoepelende begrip Crisis, omvattend alle uitzonderlijke gebeurtenissen van bijzonder incident tot groot-schalige calamiteit. Het spreekt vanzelf dat incidenten die tot de dagelijkse routine van de hulpverlenende diensten behoren, niet onder de uitgebreide(re) informatieverplichting vallen.

In het algemeen kan de taak van de CvdK tot het bevorderen van overleg en informatievoorziening tussen overheden en instanties worden afgeleid uit zijn ambtsinstructie.

De CvdK is bevoegd bij in de provincie werkzame rijksambtenaren en personen deel uitmakend van de krijgsmacht inlichtingen in te winnen en met hen overleg te plegen. Bovendien kan de CvdK eenieder belast met bevoegdheden in de openbare dienst in de provincie verzoeken om bericht en raad, voorzover hij dat nodig acht in verband met de hem bij zijn ambtsinstructie opgedragen taken.

Provinciale informatie voorziening

Tijdige en volledige informatievoorziening is essentieel voor het functioneren van de crisisorganisatie. Wij onderscheiden voor het verstrekken van informatie de volgende doelgroepen.

Interne doelgroep:

- bestuur en betrokken sectoren
- afdelingen en productgroepen

Externe doelgroep:

- rijk(sdiensten)
- overige provincies
- gemeenten
- waterschappen
- operationele diensten en overige bij de hulpverlening betrokken personen/organisaties

Ten behoeve van de informatievoorziening worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Op afdelingen en productgroepen rust een wederzijdse en actieve informatieplicht met betrekking tot de inzet en betrokkenheid bij crises, behoudens die gevallen waarin die inzet en betrokkenheid evident beperkt blijft tot één afdeling/productgroep.

-
- Bij geringe twijfel over nut en noodzaak van de informatie vindt interne en/of externe informatieoverdracht aan bestuurlijke en operationele partners plaats.
 - Bij een operationeel PCC wordt de inhoud van externe informatievoorziening afgestemd met het hoofd van het PCC.
 - De interne informatievoorziening richt zich mede tot de actoren in de eerstvolgende fase van het opschalingproces.

Hiermee wordt een kennisachterstand van actoren die zijn betrokken in de eerstvolgende opschalingfase voorkomen, mocht een gebeurtenis verdere opschaling vergen.

Wederzijdse informatieplicht

Ramp of zwaar ongeval

De WRZO draagt de burgemeester op er zorg voor te dragen dat de bevolking, de CvdK, de minister van BZK respectievelijk overige bij de rampbestrijding betrokken personen op passende wijze informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of zwaar ongeval die de bevolking en het milieu bedreigt of treft, alsmede over de bij deze ramp of zwaar ongeval te volgen gedragslijn respectievelijk de risico's die hun inzet bij de ramp of het zwaar ongeval heeft voor hun gezondheid en de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen. Deze verplichting is verder uitgewerkt in het Besluit informatie inzake rampen (Staatsblad 1994, nummer 463).

De CvdK bevordert de afstemming tussen gemeenten van de informatieverschaffing en de inhoud van de te verstrekken informatie indien de bevolking of het milieu van meer dan één gemeente kan worden getroffen door één en dezelfde ramp, waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn, of wordt getroffen door één en dezelfde ramp.

Teneinde zich een beeld te kunnen vormen van de situatie en hun eigen betrokkenheid daarbij te kunnen beoordelen verstrekken burgemeesters, CvdK's en de minister van BZK elkaar de nodige inlichtingen. Als het ongeval of de ramp van meer dan plaatselijke betekenis blijkt te zijn, is coördinatie immers noodzakelijk.

De wederzijdse informatieplicht voor de burgemeester, de CvdK en de minister van BZK heeft dus betrekking op het verschaffen van feitelijke gegevens over concrete of dreigende ramp-situaties, waarover zij elk dienen te beschikken om te kunnen oordelen of zij van hun bevoegdhedeninstrumentarium gebruik moeten maken. De informatieplicht betreft alle gegevens die voor het bepalen van het te voeren beleid, hetzij rechtstreeks hetzij indirect, van belang zijn. Daarmee ziet de informatieplicht zowel op de fase voorafgaand aan een (dreigende) ramp of zwaar ongeval als gedurende de rampsituatie zelf. Ingeval van rampbestrijding op provinciaal niveau zal het PCC mede zorg moeten dragen voor een gecoördineerde (bestuurlijke) informatievoorziening, die overigens mede betrekking zal hebben op andere relevante bij de rampbestrijding betrokken actoren.

Een tijdige informatievoorziening vereist dat de burgemeester van elk (dreigend) incident dat de normale routine te boven gaat - Grip-1 van de opschalingstructuur (voorwaarschuwing) - zo spoedig mogelijk melding doet aan de CvdK door tussenkomst van zijn kabinet. Deze informatievoorziening strekt zowel tot het op de hoogte brengen van bestuurders van wat er voorvalt in de provincie (onder meer in verband met pers- en publieksvragen), alsook ten behoeve van de benodigde informatievoorziening in de richting van het Ministerie van BZK.

Openbare ordeverstoring

Een equivalent van voormelde informatieplicht vinden wij in artikel 17 van de Politiewet, waar het betreft ordeverstoringen van meer dan plaatselijke betekenis dan wel ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. Ook in dat geval verstrekken burgemeesters, CvdK's en de minister van BZK elkaar de gewenste inlichtingen.

In dit verband is van belang dat de burgemeester algemeen verbindende voorschriften, noodzakelijk ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar (de zogenaamde noodverordening) zo spoedig mogelijk ter kennis van de CvdK brengt.

De CvdK kan deze door de burgemeester gegeven algemeen verbindende voorschriften schorsen zolang zij niet door de raad zijn bekrachtigd.

Rol van het ROT

Het ROT fungeert als tactische schakel tussen het technisch niveau (CTPI) en het strategisch niveau (beleidsteam, al of niet regionaal) en fungeert als zodanig als de smalle hals van een zandloper waar alle relevante informatie bijeenkomt en wordt verzameld, en waar deze informatie vervolgens wordt voorzien van deskundige adviezen vanuit de verschillende vakdisciplines.

De hoofdtaken van het ROT zijn:

- het voorbereiden van gevraagde en ongevraagde adviezen en voorstellen aan het beleids-team;
- het adviseren en informeren van de opperbevelhebber over de te nemen maatregelen;
- het zorgdragen voor een gecoördineerde uitvoering van de rampenbestrijding door de deelnemende organisaties en disciplines;
- het scheppen van randvoorwaarden om alle rampbestrijdingsactiviteiten integraal te kunnen beheersen.

Vorenstaande taken vooronderstellen dat met veel partijen wordt gecommuniceerd.

Een van de belangrijkste taken van het ROT is dan ook het realiseren van een systeem voor het verzamelen en het verstrekken van relevante gegevens (informatiemanagement) over de situatie en de bestrijding. Dit systeem is gericht op zowel de uitvoeringscoördinatie als op de beleidsteams (gemeentelijk en regionaal).

3.6. Voorlichtingsstructuur

Algemeen

Een belangrijk onderdeel van de rampenbestrijding is de voorlichting. Deze voorlichting richt zich op de volgende doelgroepen.

- Het deel van de bevolking dat getroffen is of dreigt te worden door de ramp.
- Het deel van de bevolking dat niet getroffen is door de ramp.
- Nabestaanden van slachtoffers.
- De pers en vertegenwoordigers van andere media.
- Hulpverleners ter bescherming van henzelf.
- Bestuurders en andere betrokken partijen.

In specifieke situaties worden doelgroepen onderscheiden waarmee bij de communicatieactiviteiten rekening moet worden gehouden. De voorlichting wordt aangepast aan de behoefte/kennis van de doelgroepen. Bovendien moet rekening worden gehouden met anderstaligen en (audio)visueel gehandicapten.

Door het verstrekken van open, stelselmatige, consistente relevante informatie is het mogelijk het ontstaan van geruchten, verkeerde interpretatie van informatie, misverstanden en negatieve publiek te voorkomen. Communicatie moet dan ook te allen tijde voldoen aan de volgende kenmerken:

- openstelselmatig consistentant;
- snelle en accurate verspreiding;
- gemakkelijk te verkrijgen door doelgroepen;
- in begrijpelijke taal (eventueel ook in vreemde talen);
- een getrouwe weergave van feiten en omstandigheden.

De taken van de voorlichtingsorganisatie tijdens een crises zijn afhankelijk van de aard en omvang van die crises, maar omvatten in ieder geval maar omvatten het volgende.

1. Het adviseren van de verantwoordelijke bestuurder(s) op communicatiegebied in ruime zin.
2. Het (laten) uitvoeren van crisescommunicatiewerkzaamheden met als doel:
 - het snel en gericht informeren van de relevante doelgroepen en daarmee het contact blijven onderhouden;
 - het waarborgen van het vertrouwen in alle betrokken overheidsorganisaties door draagkracht te creëren voor het handelen;
 - het helpen beheersen van de crisissituaties;
 - het helpen terugkeren naar het normale proces, inclusief aandacht voor afwikkeling en nazorg;
 - het verzamelen van informatie ten behoeve van vorengenoemde punten.
3. Het te woord staan van de pers en overige media.
4. Het communiceren met slachtoffers en verwanten.
5. Het aannemen, registreren en doorsluizen van hulpaanbod.
6. Het verzorgen van publieksinformatie.

De eindverantwoordelijkheid in een crisissituaties voor de interne- en externe communicatie ligt bij de verantwoordelijke bestuurder.

Opschaling voorlichting

De voorlichting wordt opgeschaald parallel aan de bestuurlijke opschaling. Zonodig kan er op lokaal niveau bij de voorlichting een beroep worden gedaan op ondersteuning vanuit de regionale voorlichtingspool. De omvang van de organisatie die op de been wordt gebracht, moet in overeenstemming zijn en blijven met de ontwikkeling van de situatie. Ook in gevallen van opschaling tot bovenlokaal of zelfs tot bovenregionaal/provinciaal niveau blijft vorenvermeld principe gelden. In concreto impliceert dit:

- zaken van operationele aard zijn de verantwoordelijkheid van de voorlichter van de operationele dienst (bijvoorbeeld technische informatie over hoe slachtoffers worden gered;
- zaken van gemeentelijk niveau behoren tot de voorlichter van de burgemeester (bijvoorbeeld voorlichting over beleidsbeslissingen als evacuatie van een verzorgingshuis).

Vanzelfsprekend dient tussen de voorlichters frequente afstemming plaats te vinden over de vraag wie communiceert waarover en wat wordt er verteld, alles om te bewerkstelligen dat er consistente informatie naar buiten gaat.

De sectie voorlichting van het ROT is facilitair voor de voorlichters van gemeenten en andere deelnemers van het crisismanagement. Adviezen met betrekking tot voorlichting worden zoveel als mogelijk ingebracht in het door de operationeel leider periodiek aan het beleidsteam uit te brengen advies, opdat zoveel mogelijk een integrale benadering wordt verwezenlijkt.

Provinciale voorlichting

Ten behoeve van de voorlichting in de richting van de pers zijn de woordvoerder en plaatsvervangend woordvoerder van de CvdK aangewezen om - in onderlinge afwisseling - het beleids-team (regionaal) in haar voorlichting te ondersteunen; in het bijzonder ondersteunen zij de voorzitter van dit beleidsteam. Door de sectie voorlichting van het ROT kan een beroep op het team Communicatie gedaan worden om te ondersteunen.

Ook in het PCC participeert altijd een communicatieadviseur. Deze heeft tot taak de specifieke voorlichting die betrekking heeft op onderwerpen waarvan uitsluitend de provincie "probleem-eigenaar" is en de interne voorlichting aan bestuur en medewerkers.

Het verstrekken van informatie of het geven van voorlichting is nader uitgewerkt in het Draai-boek Communicatie bij calamiteiten.

Provinciale rampenzender

Met het afsluiten van een convenant Inschakeling regionale omroep bij calamiteiten tussen de provincie en gemeenten enerzijds en RTV Drenthe anderzijds is afgesproken dat, bij een ramp RTV Drenthe als provinciale rampenzender fungeert. Voor het doen van dringende mededelingen aan de bevolking in het algemeen belang of namens de burgemeester(s) of de CvdK kan worden beschikt over de faciliteiten van deze regionale omroep. Dat betekent dat de regionale omroep, naast zijn taak als verstrekker van het nieuws ook een taak heeft om door de commissaris of de burgemeester(s) vrijgegeven berichten door te geven. Communicatie bij rampen en zware ongevallen kent de volgende vier specifieke doelen:

- informeren en waarschuwen van de bevolking;
- informeren over de beschermingsmaatregelen die de bevolking zelf kan treffen;
- informeren over maatregelen die de (plaatselijke) overheid heeft getroffen om de ramp/zwaar ongeval te bestrijden;
- het informeren van slachtoffers en verwanten.

De communicatie kan eenzijdig van aard zijn (bijvoorbeeld bij de inzet van pamfletten, geluidswagens of RTV Drenthe of tweezijdig (via een informatiecentrum).

4. BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN

4.1. Crisisbesluitvormings- en coördinatiestructuren

Noodwettelijke bevoegdheden vormen het sluitstuk van de door de rijksoverheid te nemen crisisbeheersingsmaatregelen. Om deze reden worden in deze paragraaf eerst de crisisbesluitvormings- en coördinatiestructuren besproken. In paragraaf 4.2 wordt nader ingegaan op noodwettelijke bevoegdheden.

Crisis zoals bedoeld in de zin van crisisbeheersingsbeleid van de rijksoverheid dient gedefinieerd te worden als: "een ernstige verstoring van de basisstructuren dan wel aantasting van fundamentele waarden en normen van het maatschappelijk systeem". Bij een crisis gaat het doorgaans niet om één gebeurtenis, maar om een serie gebeurtenissen. De structuren die gehanteerd worden staan beschreven in het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming.

Crisisbeheersing staat voor het geheel van maatregelen en voorzieningen dat de overheid treft in samenwerking met andere organisaties met het oog op (acute) noodsituaties ter waarborging van de veiligheid in brede zin. Daarbij staat de bescherming van overheid en samenleving vitale belangen centraal.

Vitale belangen in deze context zijn de volgende.

- De nationale rechtsorde.

Hieronder valt bescherming tegen: gijzelingen, kapingen en ontvoeringen. De openbare orde en de democratische rechtsorde worden gerekend tot deze nationale rechtsorde.

- De internationale rechtsorde.

Onder dit begrip vallen de verdediging van het grondgebied en/of de veiligstelling van de onafhankelijkheid van het koninkrijk en het handhaven of herstellen van de internationale rechtsorde onder meer in het kader van het Handvest van de VN.

- De openbare veiligheid.

Het gaat hier voornamelijk om grootschalige verstoringen van de gezondheidstoestand van de bevolking (epidemieën en pandemieën), overstromingen, branden, vervuiling op grote schaal van de drinkwatervoorziening etc. ook grensoverschrijdende bedreigingen van de openbare veiligheid vallen onder dit belang.

- De economische veiligheid.

Uit haar aard heeft dit begrip een grensoverschrijdend karakter.

Iedere minister is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het eigen crisisbeheersingsbeleid op de eigen beleidsterreinen. Hieronder valt de vaststelling van de vitale objecten die vallen onder dit beleidsgebied. Ook het inrichten per departement van een Departementaal Coördinatie Centrum en het vastleggen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden in een departementaal handboek crisisbeheersing vallen hier onder.

De minister van Binnenlandse Zaken c.a. is coördinerend bewindspersoon voor het crisisbeheersingsbeleid op rijksniveau. Ieder ministerie blijft verantwoordelijk voor de afhandeling van crisisaspecten op het eigen beleidsterrein, maar de besluitvorming wordt gecoördineerd en afgestemd door een Interdepartementaal beleidsteam (IBT), vanuit het NCC. Zo nodig wordt ook een Nationaal Voorlichtingscentrum ingericht.

De besluiten die door het IBT worden genomen, kunnen worden voorgelegd aan het Ministerieel beleidsteam (MBT) voor politiek-bestuurlijke goedkeuring. Dit MBT staat onder voorzitterschap van de minister-president. Evenals bij de reguliere rampenbestrijding geldt ook bij crisis-beheersing een opschaling vanaf het gemeentelijk niveau, via regionaal en provinciaal niveau tot rijksniveau.

4.2. Noodwettelijke bevoegdheden (staatsnoodrecht)

Algemeen kader

De noodwetgeving (staatsnoodrecht) omvat die wetten en wettelijke bepalingen, waarin ingrijpende bevoegdheden zijn opgenomen die uitsluitend in buitengewone omstandigheden in de zin van artikel 103 van de Grondwet mogen worden geactiveerd en volgens de daarvoor geldende procedures. Het gaat hier om omstandigheden zoals omschreven in de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden.

Het toepassen van noodwettelijke bevoegdheden behoort aan de rijksoverheid en is in beginsel een onderwerp van besluitvorming van het MBT. De eerstverantwoordelijke minister van het betrokken beleidsgebied stelt een conceptbesluit tot inwerkingtreding van bepaalde noodwetgeving voor aan de minister-president die dit voorlegt aan de Koningin.

Algemene aspecten staatsnoodrecht

Noodwettelijke bevoegdheden kunnen uitsluitend in buitengewone omstandigheden uitgeoefend worden. Dit zijn situaties waarbij:

- een vitaal belang bedreigd wordt;
- de normale (wettelijke) bevoegdheden niet toereikend zijn.

Hoewel niet snel tot buitengewone omstandigheden kan worden geconcludeerd, kunnen zij ook voorkomen in louter regionale of zelfs lokale context.

Bij de uitoefening van noodwettelijke bevoegdheden gelden de beginselen:

- proportionaliteit: de mate waarin sprake is van buitengewone omstandigheden en van normale bevoegdheden kan worden afgeweken dient in verhouding te staan tot mate van bedreiging van het vitale belang;
- subsidiariteit: indien kan worden volstaan met toepassing van normale bevoegdheden of met minder ver gaande noodwettelijke bevoegdheden, dan dient de overheid zich daartoe te beperken.

Het beperkt aanwezig zijn van feitelijke middelen kan ertoe leiden dat in de ene regio op grond van proportionaliteit niet tot toepassing en in een andere regio juist wel tot toepassing van noodwetgeving kan worden geconcludeerd.

Systematiek Coördinatiewet uitzonderingstoestanden (CwUt)

De basale afweging om wel of niet te concluderen tot buitengewone omstandigheden ligt besloten in de vraag of de feitelijke omstandigheden van zodanige aard zijn dat zij niet langer kunnen worden beheerst met het normale instrumentarium. De oorzaak is hierbij niet van belang.

Vanwege het feit dat noodwetgeving pas in werking mag treden nadat duidelijk is dat gewone bevoegdheden niet volstaan, kan noodwetgeving niet preventief worden ingezet. Vanzelfsprekend kan zij wel preventief worden voorbereid.

Procedureel komt noodwetgeving tot stand via koninklijk besluit op voordracht van de minister-president.

Inwerkingtreding van noodwettelijke bevoegdheden kan als volgt plaatsvinden (in oplopende mate van ernst):

- toepassing separaat van een afgekondigde beperkte of algemene noodtoestand (beperkte inzet van noodbevoegdheden);
- in geval de beperkte noodtoestand is afgekondigd (zie lijst A, artikel 7 van de CwUt);
- in geval de algemene noodtoestand is afgekondigd (zie lijst B, artikel 7 van de CwUt).

In de situatie waarbij de algemene noodtoestand is afgekondigd kunnen - anders dan bij beperkte noodtoestand - van een aantal grondrechten worden afgeweken.

Rijksheren

Een aantal ministeries beschikt over zogeheten rijksheren of daaraan gelijk te stellen functies, die - al dan niet in buitengewone omstandigheden - namens de desbetreffende minister bepaalde (noodwettelijke) bevoegdheden kunnen uitoefenen.

De belangrijkste zijn:

Ministerie van Defensie

Het militair gezag oefent bevoegdheden uit op grond van de Oorlogswet.

Ministerie van Economische Zaken

De directeur of algemeen secretaris van de Kamer van Koophandel is economisch commissaris (EC).

Deze maakt vanaf het begin deel uit van de provinciale crisisorganisatie. vanaf het begin, omdat juist bij uitsteking de EC kan beoordelen of de economie bedreigd wordt. De EC heeft een rol in het afstemmen van de wederzijdse belangen van privaat en publiek belang.

Tijdens een (dreigende) crisis heeft de EC de taak een overzicht van actuele vitale functies op te stellen in zijn ressort in verband met mogelijke prioriteitsstellingen.

Is de minister niet in staat in een bepaald landsdeel zijn gezag uit te oefenen, dan zal de EC bevoegdheden uitoefenen op grond van de Prijzenwet, de Distributiewet 1939, de Hamsterwet, de Noodwet voedselvoorziening, de Vorderingswet 1962, de Landbouwwet en de In- en uitvoerwet.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

De directeur van de regionale beleidsdirectie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is benoemd als voedselcommissaris en heeft noodwettelijke taken op grond van de Noodwet voedselvoorziening. Deze wet voorziet in de situatie indien van hogerhand ingegrepen moet worden met als doel dat het produceren, bereiden en distribueren van landbouwproducten veilig gesteld wordt, opdat voorzien kan worden in voldoende voedsel voor de bevolking.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

De hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat (Noord-Nederland) heeft een aantal taken en bevoegdheden in samenhang met het waterbeheer:

- algemene onteigeningsbevoegdheid bij watersnood (artikel 73 van de Onteigeningswet);
- ontzeggen toegang tot waterstaatsobjecten (niet van toepassing op openbare wegen) (Wet beheer rijkswaterstaatsobjecten);
- geven van aanwijzingen aan particulieren of andere waterbeheerders op gebied van waterbeheer (kwaliteit/kwantiteit) zoals aanvoeren, afvoeren, lozen of onttrekken van water (Wet op waterhuishouding);
- waterbeheersingsmaatregelen bij kernongevallen (Kernenergiewet);
- maatregelen bij verontreinigingen van bodem van oppervlaktewateren en oevers (Wet bodembescherming);
- opruimen wrakken (Wrakkenwet);
- treffen van verkeersmaatregelen op weg en/of water (Wegenverkeerswet/Scheepvaartwet).

5. RISICOPROFIEL PROVINCIE DRENTHE

5.1. Maatrap Drenthe

Het risicoprofiel van de provincie Drenthe is gebaseerd op de resultaten van de risico-inventarisatie die recentelijk in de jaren 2002 en 2003 is uitgevoerd en die periodiek wordt geactualiseerd.

Het Ministerie van BZK heeft in september 2000 de Leidraad maatrap uitgebracht als hulpmiddel bij het uitvoeren van een risico-inventarisatie. De leidraad bevat 18 voor Nederland relevante ramptypen, waarvan per ramptype het gevolg voor de regio kan worden bepaald.

5.2. Risicokaart Drenthe

Het onderkennen van het zwaarste incident is een deel van de inventarisatie. Het andere is het lokaliseren van de risico's: waar kunnen dan de grote incidenten optreden en waar de wat kleinere. Om dat inzichtelijk in beeld te brengen is de risicokaart van Drenthe uitgebracht. Voor een actueel overzicht van het risicoprofiel wordt daar dan ook naar verwezen. In tabel 1 is per rampscenario aangegeven welke gegevens er op de risicokaart zijn opgenomen.

5.3. Relatie met gemeentelijke planvorming

In de gemeentelijke rampenplannen is aangegeven wat de risico's in iedere gemeente zijn waarop men zich voorbereidt. De risicokaart is daarvoor een belangrijk hulpmiddel gebleken. De knelpunten op de risicokaart zijn aanleiding geweest voor het maken van een afwegingskader voor rampbestrijdingsplannen. In dat afwegingskader is vastgelegd op welke knelpunten de hulpdiensten (inclusief de gemeenten) zich als eerste zouden moeten richten. Op basis van de WRZO is een rampbestrijdingsplan voor Besluit risico zware ongevallen inrichtingen verplicht. Voor overige inrichtingen geldt dat de burgemeester de bevoegdheid heeft vast te stellen of het vaststellen van een rampbestrijdingsplan wenselijk is. Hij heeft dan ook de verantwoordelijkheid een dergelijk plan vast te stellen. De risicokaart verschaft ook zinvolle informatie in de pro-actieve-, preventieve- en preparatieve fase. De grootste risico-/veiligheidswinst wordt immers bepaald bij de vergunningverlening en handhaving bij de ruimtelijke planvorming.

Rampscenario	score schaal I-V)	maximale hulpbehoefte	Risicokaart
1. Luchtvaartongeval	III	maximaal aantal slachtoffers: ca. 225 (waarvan 135 doden)	Groningen Eelde Airport; Vliegveld Hoogeveen.
2. Ongeval op het water	III	maximaal aantal slachtoffers: ca. 1200 (wv 130 doden)	Partyschepen Zuidlaren – Appingedam en een rondvaartboot op het Zuidlaardermeer
3. Verkeersongevallen op het land	III	maximaal aantal slachtoffers: ca. 200 (wv 40 doden)	Treinen (twee intercitytrajecten) (Snel)wegen, A28, A32 en A37.
4. Ongeval met brandbare of explosieve stof	IV	maximaal aantal slachtoffers: ca. 240	LPG stations in de bebouwde kom nabij dichte bebouwing; bevoorrading van LPG-stations;
5. Ongeval met giftige stof	VI	maximaal aantal slachtoffers: ca. 500 (wv 100 doden)	Op spoortraject Onnen – Meppel jaarlijks: ± 450 wagons met chloor; ± 550 wagons met ammoniak; ± 400 wagons met brandbare gasse; ± 2700 wagons met zeer brandbare vloeistoffen; Op baanvak Coevorden - Emmen ± 200 wagons met zeer brandbare vloeistoffen. en tevens de transportroutes: weg (hoofdverkeerswegen) buisleiding (hogedruk aardgastransport)
6. Kernongeval	IV	niet gekwantificeerd; activiteiten vooral voorlichting en waarschuwen.	V.w.b. een deel van de gemeente Emmen, dat binnen de 30 kilometer zone van het Kern Kraftwerk Emsland is gelegen
7. Bedreiging volksgezondheid	II	35.000en personen met behoefte aan medicatie, vaccinatie, voorzietingen	n.v.t.
8. Ziektegolf	III	15 doden en en 45.000 personen die beroep doen op gezondheidszorg	De bevolkingsdichtheid (inw./km ²) in Drenthe is 176,9.
9. Ongevallen in tunnels	-	niet van toepassing in de provincie Drenthe	n.v.t.
10. Branden in grote gebouwen	III	maximaal aantal slachtoffers: ca. 150 (wv 25 doden)	n.v.t.
11. Instortingen van grote gebouwen	II	maximaal aantal slachtoffers: ca. 100 (wv 15 doden)	
12. Paniek in menigten	III	maximaal aantal slachtoffers: ca. 150 (wv 15 doden)	diverse grootschalige evenementen (T.T., Zuidlaardermarkt, braderieën/dorpsfeesten) Dierentuin Emmen
13. Grootschalige ordeverstoringen	II	maximaal aantal relschoppers: ca. 100, 10 slachtoffers	Minder dan 5 risicowedstrijden per jaar.
14. Overstroming	I	maximaal aantal slachtoffers: ca. 50 (wv 10 doden)	pm
15. Natuurbranden	IV	20 slachtoffers, geen doden	Een groot aaneengesloten oppervlak brandbaar heidebosgebied. In en rondom die bos- en heidegebieden bevinden zich vakantieparks, campings en zomerhuisjes.
16. Extreme weersomstandigheden	IV	maximaal aantal slachtoffers ca. 150 (wv 15 doden)	-
17. Uitval nutsvoorzieningen	III	maximaal aantal slachtoffers ca. 50 (wv 5 doden)	-
18. Rampen op afstand	I	opvang van slachtoffers die elders zijn gevallen en hun familieleden (25 slachtoffers, waarvan 5 doden)	-

Tabel 1: De maximale hulpbehoefte in Drenthe per maatrampscenario.

	belangrijkste scenario's	aard hulpvraag	Voorzienbare problemen.
Brandweer	Overstroming Ongeval met giftige stoffen Extreme weersomstandigheden Branden in grote gebouwen	pomp en bluscapaciteit reddingseenheden meetsploegen	korte opkomsttijd is problematisch, vooral door interregionale bijstand die van ver moet komen.
GHOR	Ongeval op water Ongeval met giftige stoffen Ziektegolf Bedreiging volksgezondheid	totaal aantal slachtoffers ernstig gewonden psychische hulpbehoefte preventieve gezondheidszorg	is vrijwel niet aan te voldoen
Politie	Paniek in menigten Uitval nutsvoorzieningen Ongeval met giftige stoffen Ongeval op water	handhaven openbare orde strafrechtelijk onderzoek wegafzettingen begidsen; identificeren van doden	is afhankelijk van tijdstip maar is moeilijk aan te voldoen.
Gemeenten	Overstroming Ongeval op het water Uitval nutsvoorzieningen	registratie uitvaartverzorging schaderegistratie en afhandeling	waarschijnlijk grote problemen door gebrek aan capaciteit en door ongeoefendheid
Multidisciplinair	Ongeval op water Uitval nutsvoorzieningen Overstroming	(pers)voorlichting bellers, te informeren huishoudens waarschuwen bevolking, evacueren, opvang en verzorging	idem

Tabel 2: Overzicht van de hulpvraag en te bieden inzet per hulpverleningsorganisatie.

6. BIJSTANDSVERLENING

6.1. Algemeen

In Nederland zijn regelmatig incidenten en soms zelfs een (dreigende) ramp of zwaar ongeval, waarbij de lokale overheid de afhandeling niet alleen af kan. Wanneer de eigen personele of materiële capaciteit ontoereikend is of wanneer inzet van specifieke middelen dan wel potentieel nodig is waarover niet kan worden beschikt, kan een burgemeester een beroep doen op bijstand. Bijstand in de vorm van personeel en/of materieel is per definitie schaars. Dat vergt een afweging van belangen, die hetzij op provinciaal niveau, hetzij op nationaal niveau wordt gemaakt.

De WRZO regelt de bijstand van provinciale en/of rijkdiensten en de militaire bijstand ingeval van rampen en zware ongevallen. De WRZO en de Politiewet voorzien in regels voor politie- en militaire bijstand (waaronder de Koninklijke Marechaussee), ter handhaving de openbare orde, de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en overige taken ten dienste van justitie. De Brandweerwet 1985 en de Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen kennen bijstandsregelingen voor hun respectieve taakvelden.

In de verschillende wettelijke regelingen wordt de rol van de provincie beschreven als een taak van de CvdK. In de praktijk is er een tussenschakel aangebracht in de vorm van een piketfunctionaris. Tevens zal, als het PCC operationeel is, een beleidsmedewerker kunnen worden belast met de afhandeling van een bijstandsaanvraag. In het navolgende zijn beide benamingen dan ook uitwisselbaar.

In principe kan er een scheiding worden aangebracht in de rol van de provincie. De provincie kan de organisatie zijn die bijstand aanvraagt (eventueel op verzoek van een andere overheid) of de organisatie die een bijstandsaanvraag ontvangt. In beide gevallen zal de piketfunctionaris de contactpersoon zijn tussen de aanvragende partij en de bijstandsverlenende partij.

Bij de beoordeling van bijstandsaanvragen ten behoeve van gemeenten in de provincie zal de CvdK in elk geval toetsen aan het reeds ingezette potentieel in relatie tot het beschikbare eigen potentieel.

Bij de beoordeling van bijstandsaanvragen ten behoeve van gemeenten buiten de provincie zal de CvdK in elk geval toetsen aan de (te verwachten) situatie binnen de provincie. Dat maakt het noodzakelijk dat Drentse gemeenten anticiperen op de behoefte aan bijstand en de provincie daarvan actief in kennis stellen.

Bijstand kan interregionaal en interprovinciaal worden gevraagd en verleend. Aangezien in de Drentse situatie de grenzen van de (enige) regio samenvallen met de provinciegrenzen bestaat er geen interregionale bijstand, doch is direct sprake van interprovinciale bijstand. Hetzelfde geldt voor de buurprovincies Groningen en Fryslân. De situatie in Overijssel is anders; deze provincie omvat meerdere regio's.

In het navolgende worden de afzonderlijke bijstandsprocedures behandeld. Hieronder volgt een korte omschrijving van de bijstandsmogelijkheden. De procedures zijn telkens voor de duidelijkheid tevens geschematiseerd weergegeven.

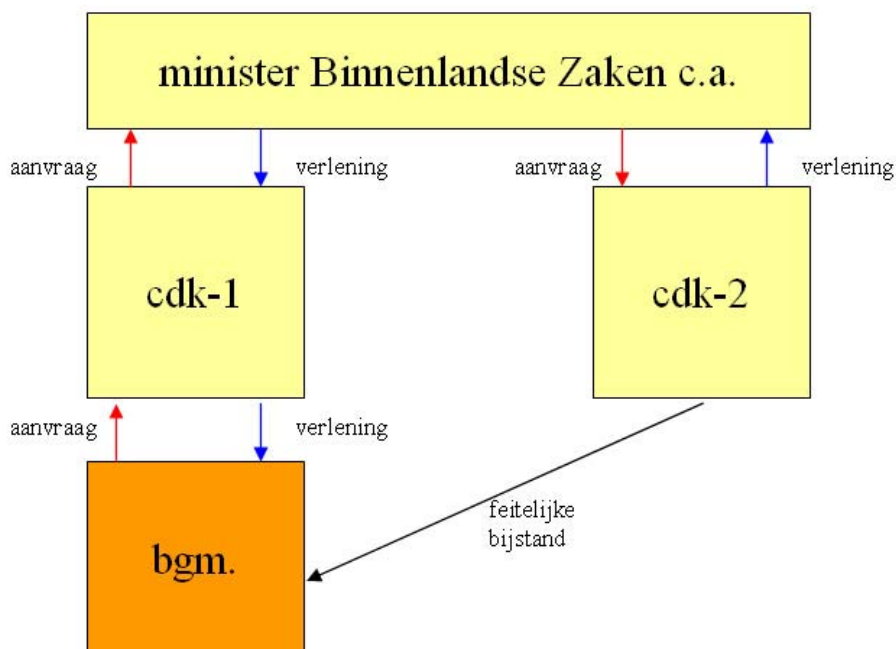
6.2. Bijstand provinciale en rijksdiensten

Provinciale diensten

Behoeft een burgemeester in geval van een ramp of een zwaar ongeval of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bijstand van provinciale diensten, dan richt hij een verzoek daartoe aan de CvdK in de provincie. De CvdK in de provincie voldoet aan het verzoek, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.

Indien de CvdK in de provincie niet kan voldoen aan een dergelijk verzoek, richt hij zich tot de minister van BZK met het verzoek om bijstand van provinciale diensten uit andere provincies. De minister van BZK beslist op het verzoek na overleg met de betrokken CvdK's in de provincies. Laatstgenoemden treffen de nodige voorzieningen.

Bijstand provinciale diensten

Bijstand provinciale diensten aan burgemeester (Wet Rampen en Zware Ongevallen, art. 16)

Doel:

- verlenen bijstand van provinciale diensten buiten de eigen provincie aan burgemeester in kader van rampen & zware ongevallen. In de regel zal evenwel eerst de 'eigen' provincie de nodige bijstand leveren.

Procedure:

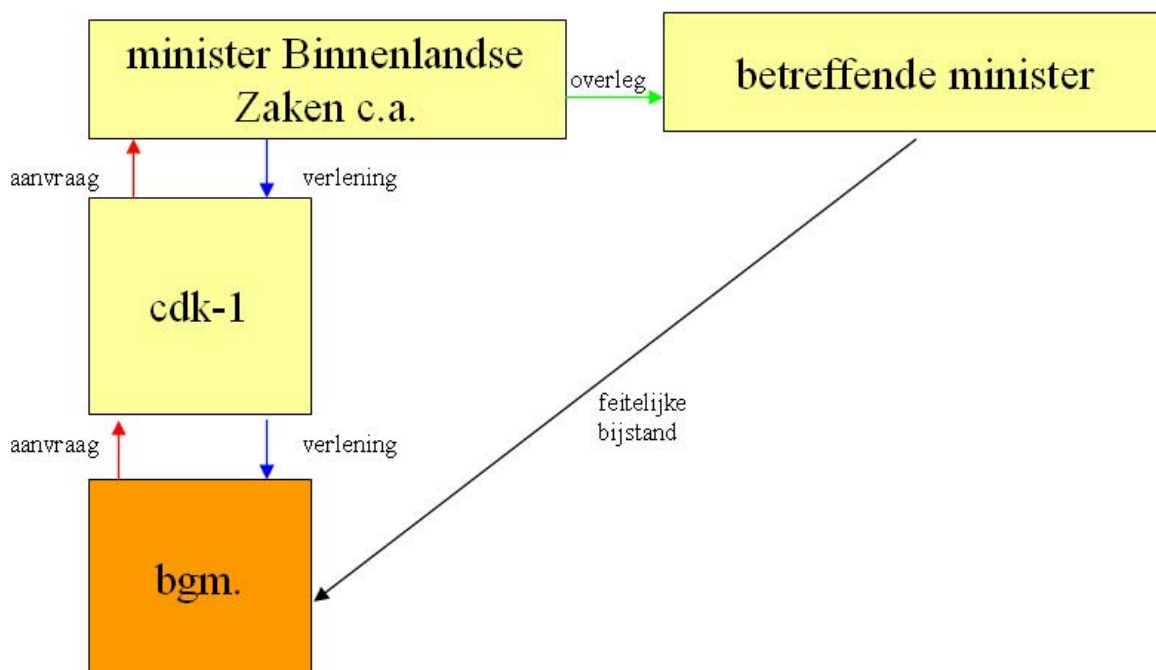
- burgemeester vraagt bijstand aan cdk-1
 - cdk-1 vraagt bijstand aan minister BZK
 - BZK legt verzoek voor aan cdk-2
 - cdk-2 treft nodige voorzieningen.

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand

Rijksdiensten

Behoeft een burgemeester in geval van een ramp of een zwaar ongeval of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bijstand van rijksdiensten, dan richt hij een verzoek daartoe aan de CvdK in de provincie die zich ter zake wendt tot de minister van BZK. Deze laatste richt zich ter zake tot de betrokken minister, die de nodige voorzieningen treft, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.

Bijstand rijksdiensten

Bijstand rijksdiensten aan burgemeester (Wet Rampen en Zware Ongevallen, art. 17)

Doel:

- verlenen bijstand van rijksdiensten aan burgemeester in kader van rampen & zware ongevallen

Procedure:

- burgemeester vraagt bijstand aan cdk;
- cdk vraagt bijstand aan minister BZK;
- minister BZK overlegt met betrokken minister;
- betrokken minister treft voorzieningen, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.

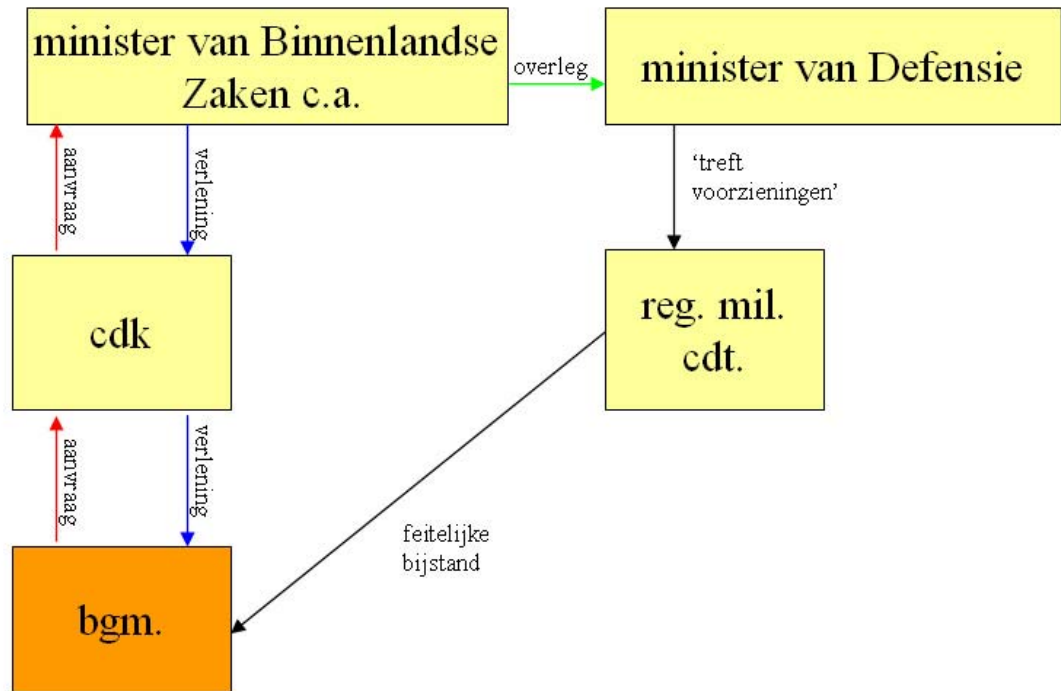

6.3. Militaire bijstand

Rampen en zware ongevallen

In bijzondere gevallen kan de CvdK in de provincie een verzoek tot bijstand van militairen richten aan de minister van BZK. Deze wendt zich ter zake tot de minister van defensie, die de nodige voorzieningen treft, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.

Bijstand van militairen in kader van rampenbestrijding

Bijstand van Defensie in kader van rampenbestrijding (Wet Rampen en Zware Ongevallen, art. 18)

Doel:

- bijstand in kader van rampenbestrijding

Procedure:

- aanvraag bijstand gaat van burgemeester naar cdk;
- cdk verzoekt minister BZK om bijstand;
- minister BZK overlegt met minister van Defensie;
- minister van Defensie treft nodige voorzieningen, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten. In de praktijk wordt dergelijke bijstand feitelijk verleend door de regionaal militair commandant

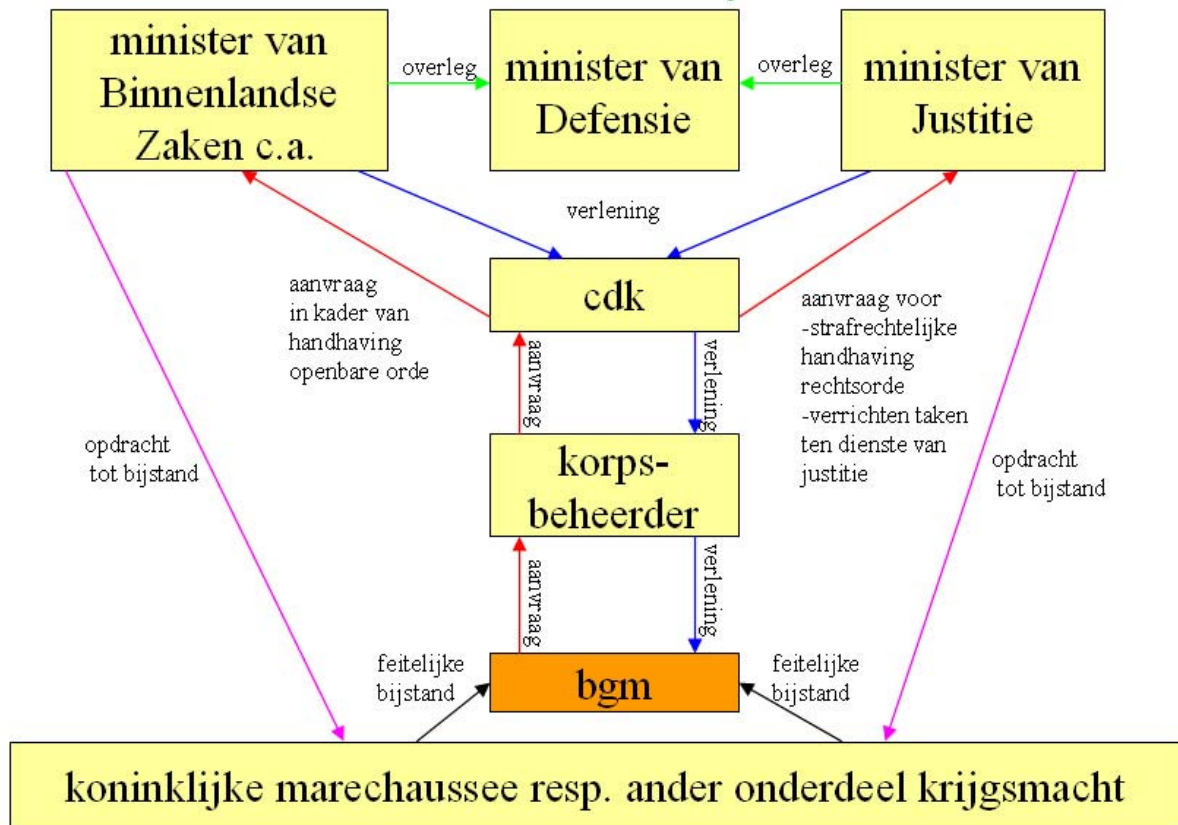
- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← overleg

Handhaving van de openbare orde

In bijzondere gevallen kan bijstand worden verleend door de Koninklijke Marechaussee. De minister van BZK, indien het betreft bijstand ter handhaving van de openbare orde, bepaalt, na overleg met de minister van defensie, of bijstand wordt verleend. Kan op deze wijze niet in de behoefte aan bijstand ter handhaving van de openbare orde worden voorzien, dan kan bijstand worden verleend door andere onderdelen van de krijgsmacht.

Bijstand van Koninklijke Marechaussee en andere delen krijgsmacht tbv:

- handhaving openbare orde
- strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde
- verrichten taken ten dienste van justitie

Bijstand van Koninklijke Marechaussee en andere onderdelen krijgsmacht t.b.v.:

- handhaving openbare orde
- strafrechtelijke handhaving rechtsorde
- verrichten taken ten dienste van justitie (Politiewet 1993; art. 58 & 59)

Doel:

- a. handhaving openbare orde
- b. strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde
- c. verrichten taken ten dienste van justitie

Procedure:

- aanvraag bgm gaat d.t.v. korpsbeheerder en cdk naar:
 - a. minister van BZK (aanvragen i.k.v. handhaving openbare orde)
 - b. minister Justitie (aanvragen m.b.t. strafrechtelijke handhaving rechtsorde / verrichten diensten t.b.v. justitie)
- betreffende minister overlegt met minister van defensie en verleent bijstand

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← opdracht
- ← overleg

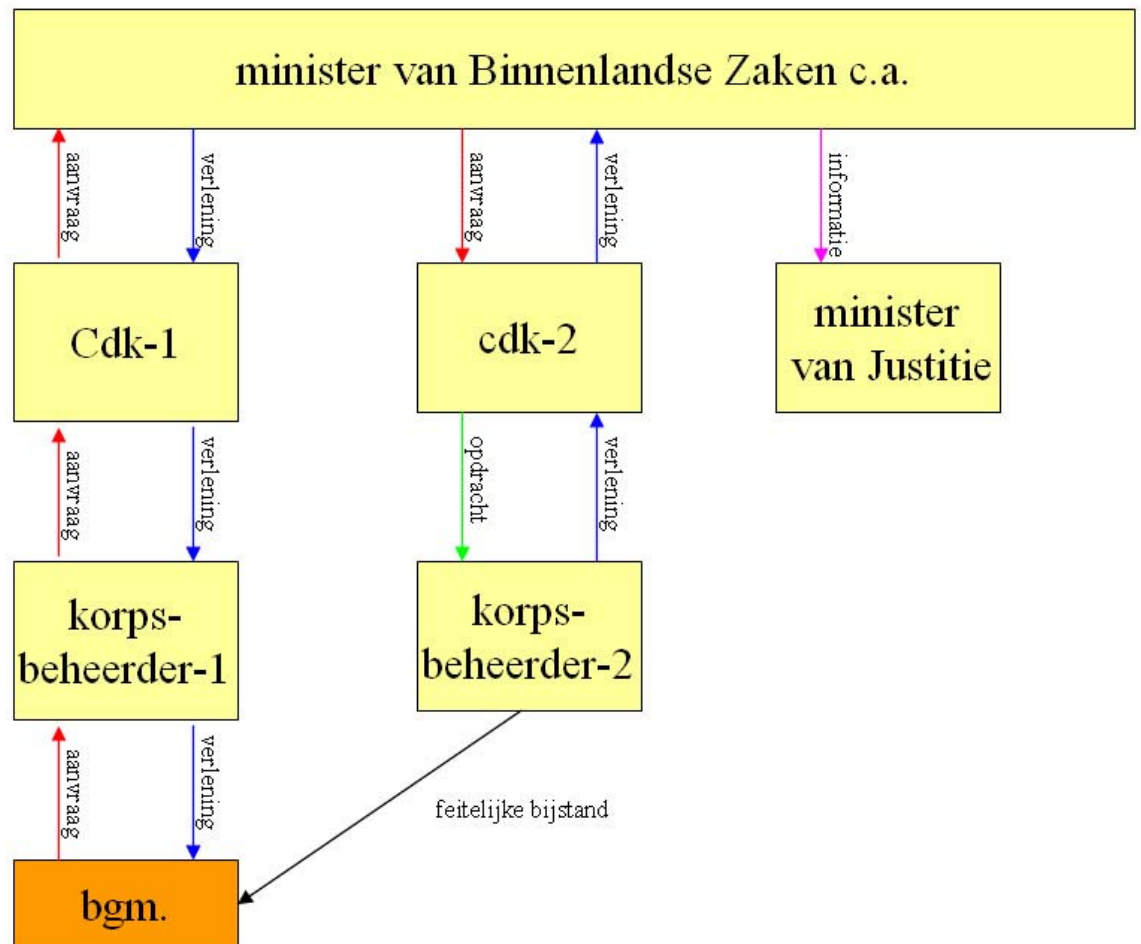
6.4. Politiebijstand

Politiebijstand kan worden aangevraagd met een tweetal doelen. Allereerst is er de mogelijkheid bijstand aan te vragen ter handhaving van de openbare orde. Deze aanvraag wordt gedaan door of namens de burgemeester van de bijstandaanvragende gemeente. Daarnaast kan een verzoek worden gedaan om bijstand ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Deze laatste vorm van bijstand blijft hier verder buiten beschouwing.

Handhaving van de openbare orde

Behoeft het regionaal politiekorps Drenthe bijstand van andere politiekorpsen voor de handhaving van de openbare orde, dan richt de korpsbeheerder op aanvraag van de burgemeester een verzoek daartoe aan de CvdK. De CvdK geeft daarvan kennis aan de minister van BZK. Deze verstrekt alsdan, door tussenkomst van de betrokken CvdK's, de nodige opdrachten aan de betrokken korpsbeheerders van regionale politiekorpsen en stelt de minister van justitie daarvan in kennis. Indien bijstand van het Korps Landelijke Politiediensten nodig is, treft de minister van BZK de nodige voorzieningen en stelt de minister van justitie en de CvdK daarvan in kennis.

Bijstand van Regiopolitie t.b.v. handhaving openbare orde

Politiebijstand t.b.v. handhaving openbare orde (Politiewet 1993; art. 54)

Doel:

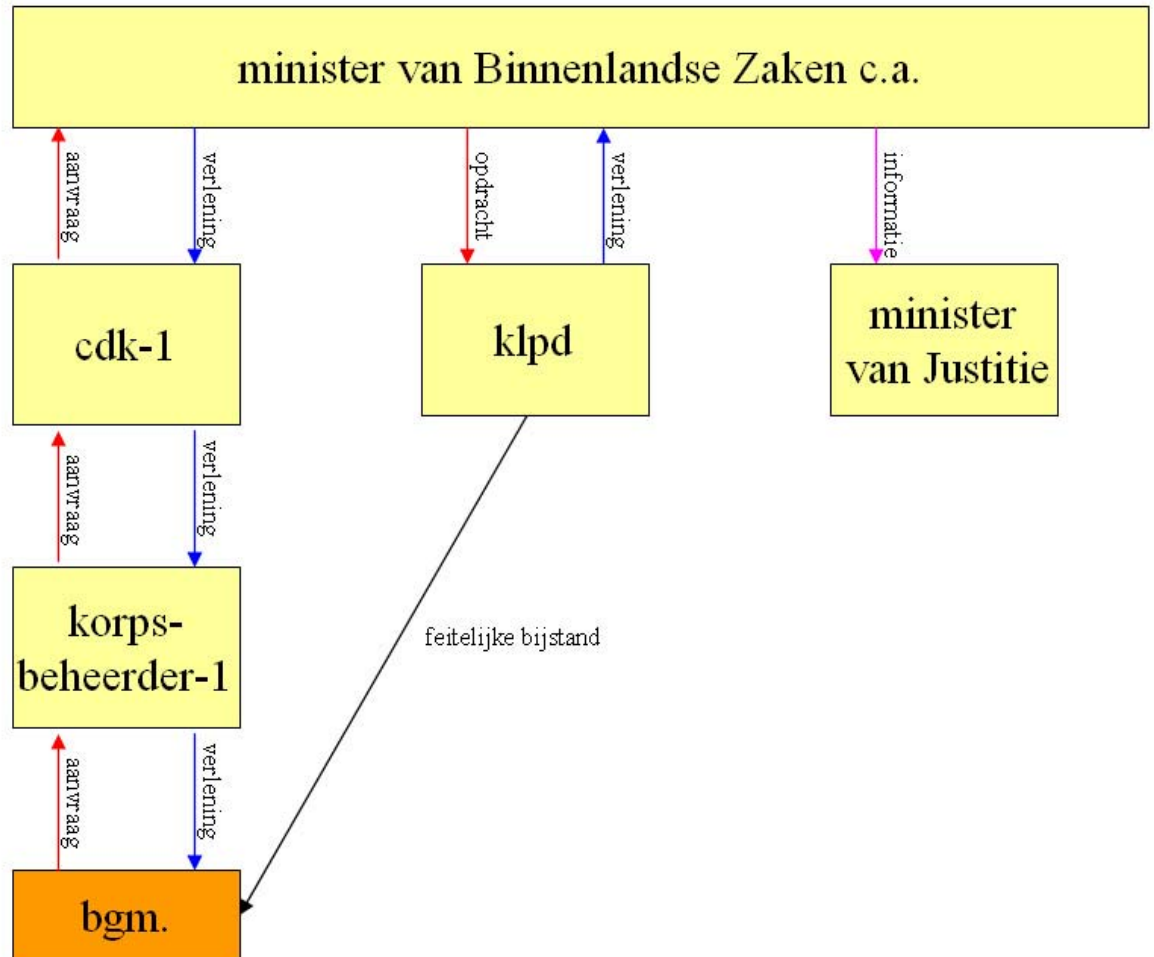
- handhaving openbare orde

Procedure:

- aanvraag bijstand van bgm naar cdk-1 d.t.v. korpsbeheerder
- cdk-1 vraagt bijstand aan bij minister BZK
- minister BZK verstrekt d.t.v. cdk-2 opdracht aan korpbeheerder(s)-2 en stelt minister van Justitie in kennis.

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie
- ← opdracht

Bijstand van Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) t.b.v. handhaving openbare orde

Bijstand van Korps Landelijke Politiediensten t.b.v. handhaving openbare orde (Politiewet 1993; art. 54:3)

Doel:

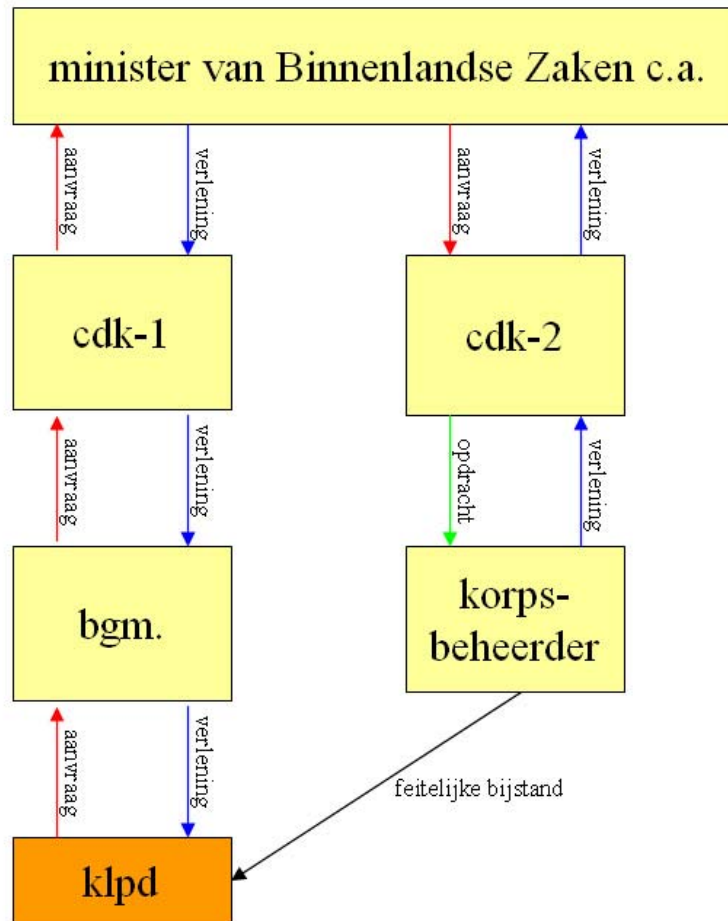
- handhaving openbare orde

Procedure:

- aanvraag bijstand bgm naar cdk-1 d.t.v. korpsbeheerder
- cdk-1 vraagt bijstand aan bij minister BZK
- minister BZK verstrekt opdracht tot bijstand aan KLPD en stelt minister van Justitie in kennis.

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie

**Bijstand aan Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)
t.b.v. handhaving openbare orde**

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie
- ← opdracht

Bijstand aan Korps Landelijke Politiediensten t.b.v. handhaving openbare orde (Politiewet 1993; art. 57:1)

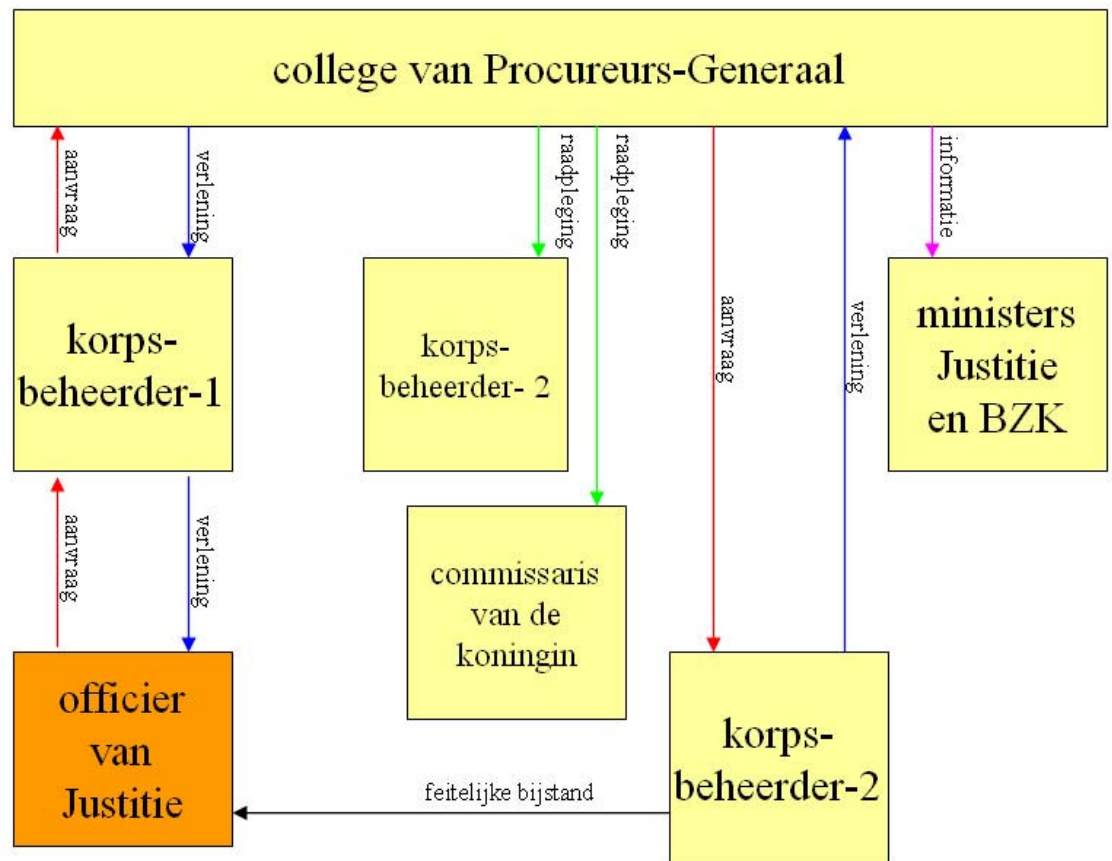
Doel:

- handhaving openbare orde

Procedure:

- aanvraag KLPD d.t.v. bgm naar cdk-1
- cdk-1 vraagt aan bij minister BZK
- minister BZK verstrekt d.t.v. cdk-2 opdracht aan korpsbeheerder

Politiebijstand t.b.v. strafrechtelijke handhaving rechtsorde en taken justitie

Politiebijstand voor strafrechtelijke handhaving rechtsorde (Politiewet 1993; art. 56:1&2)

Doel:

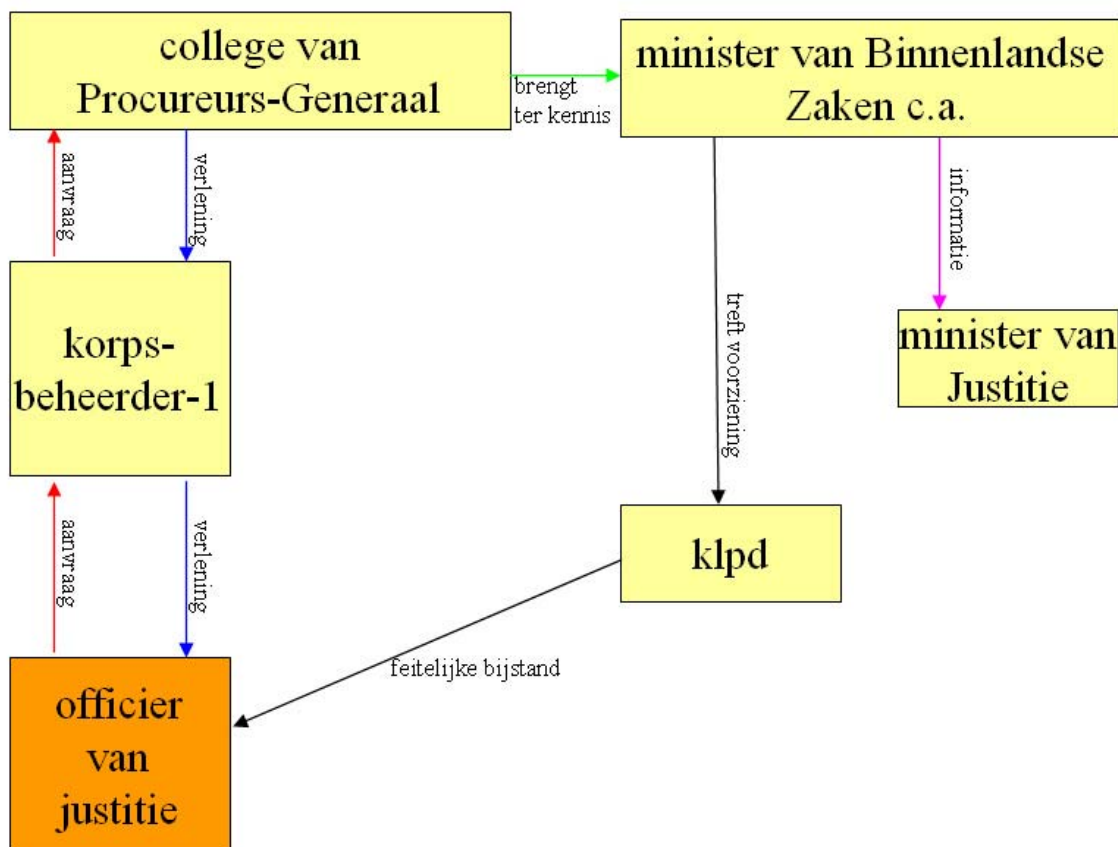
- strafrechtelijke handhaving rechtsorde
- taken ten dienste van justitie

Procedure:

- aanvraag off. van justitie dtv korpsbeheerder naar college van PG's
- college PG's raadpleegt korpsbeheerders en CndK die bijstand moeten verlenen
- college PG's beslist en informeert ministers Justitie en BZK

- ← aanvraag
- ← raadpleging
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie

Bijstand van Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) t.b.v. strafrechtelijke handhaving rechtsorde, dan wel voor taken justitie

Bijstand van Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) voor strafrechtelijke handhaving rechtsorde, dan wel taken justitie (Politiewet 1993; art. 56:1&2, 3e zin)

Doel:

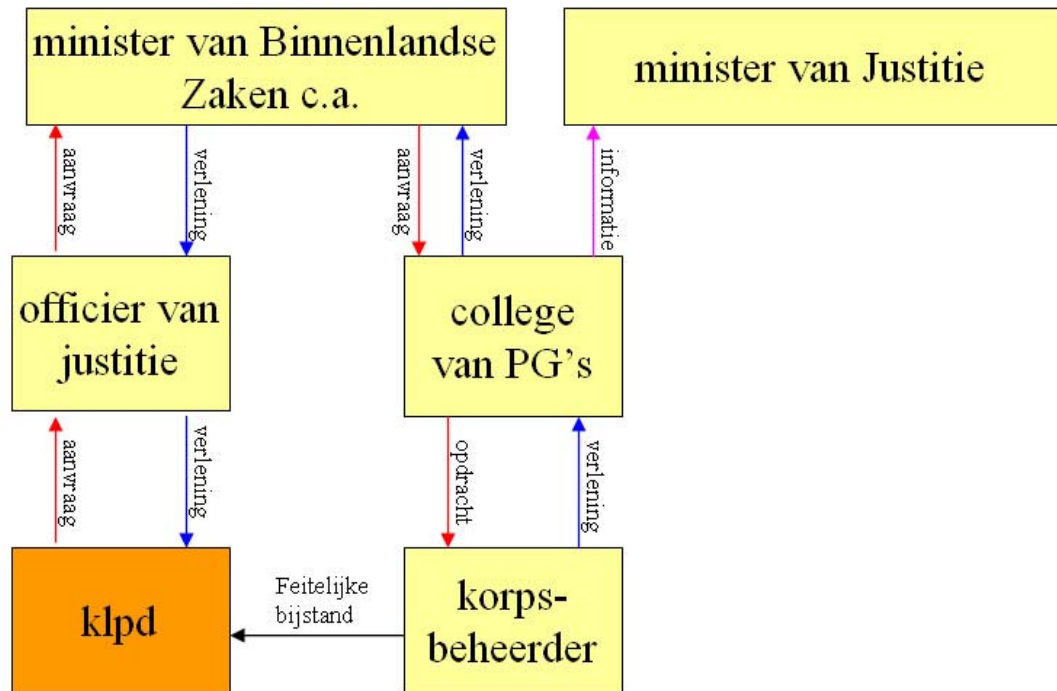
- strafrechtelijke handhaving rechtsorde
- taken ten dienste van justitie

Procedure:

- aanvraag off. van justitie dtv korpsbeheerder naar college van PG's
- college PG's brengt aanvraag ter kennis van min van BZK c.a. die bijstand verleent
- minister van BZK c.a. informeert minister Justitie

- ← aanvraag
- ← brengt ter kennis
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie

**Bijstand aan Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)
t.b.v. strafrechtelijke handhaving rechtsorde, dan wel voor
taken justitie**

**Bijstand aan Korps Landelijke
Politiediensten t.b.v. strafrechtelijke
handhaving rechtsorde, danwel verrichten
taken ten dienste van justitie (Politiewet
1993; art. 57:2)**

Doel:

- strafrechtelijke handhaving van de
rechtsorde, dan wel verrichten taken ten
dienste van justitie

Procedure:

- aanvraag KLPD d.t.v. officier van justitie
naar minister van BZK
- minister BZK verzoekt college PG's om
bijstand
- college PG's geeft korpsbeheerder opdracht
- college PG's informeert ministers BZK en
Justitie

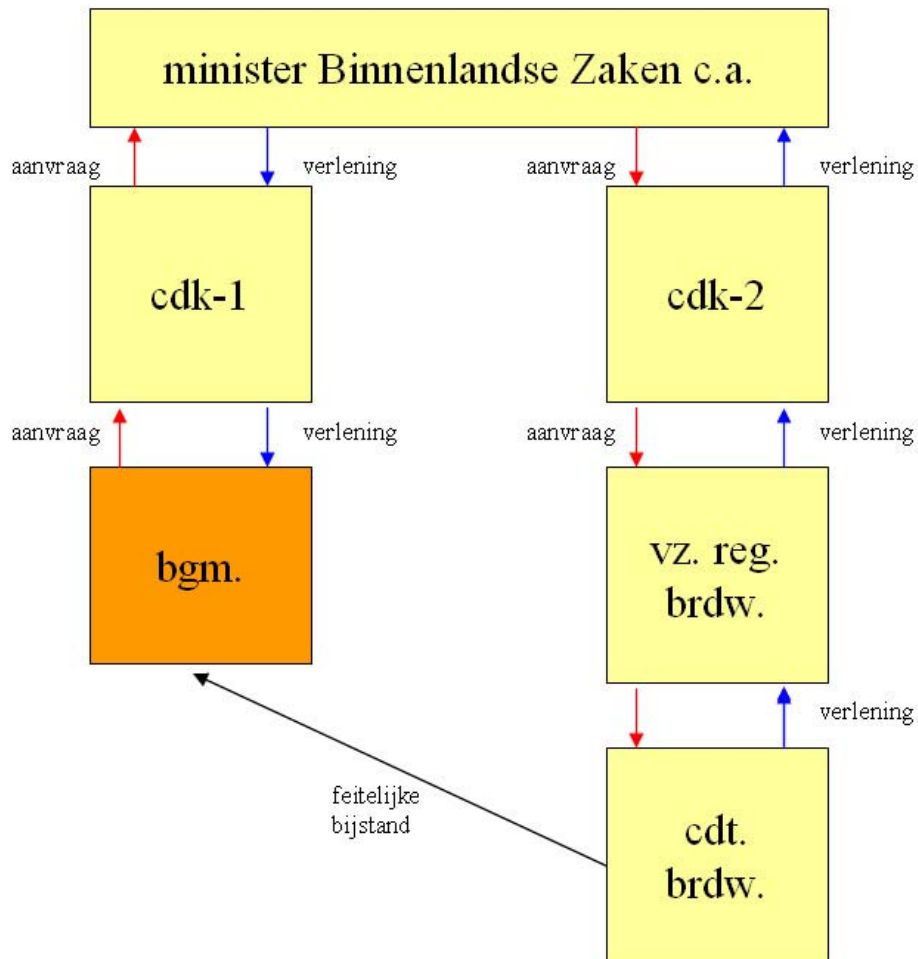
- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← informatie

6.5. Brandweerbijstand

Indien de bijstand binnen de provincie Drenthe niet toereikend is, verzoekt de CvdK in de provincie de minister van BZK de nodige voorzieningen te treffen. Deze wendt zich tot de CvdK's van andere provincies.

De voorzitter van het dagelijks bestuur van de regionale brandweer stelt op verzoek van de CvdK in de provincie waarin de plaats van vestiging is gelegen van personeel en materieel ter beschikking ten behoeve van bijstand buiten de provincie. De gemeentebesturen verlenen de voorzitter de hiervoor benodigde medewerking.

Brandweerbijstand, interregionaal & interprovinciaal

Brandweerbijstand (Brandweerwet 1985; art. 9)

Doel:

- verlenen brandweerbijstand buiten de regio/provincie

Procedure:

- burgemeester vraagt bijstand aan cdk-1
- cdk-1 vraagt bijstand aan minister BZK
- BZK legt verzoek voor aan cdk-2
- cdk-2 verzoekt voorzitter regionale brandweer in zijn provincie bijstand te leveren
- voorzitter regionale brandweer verleent bijstand

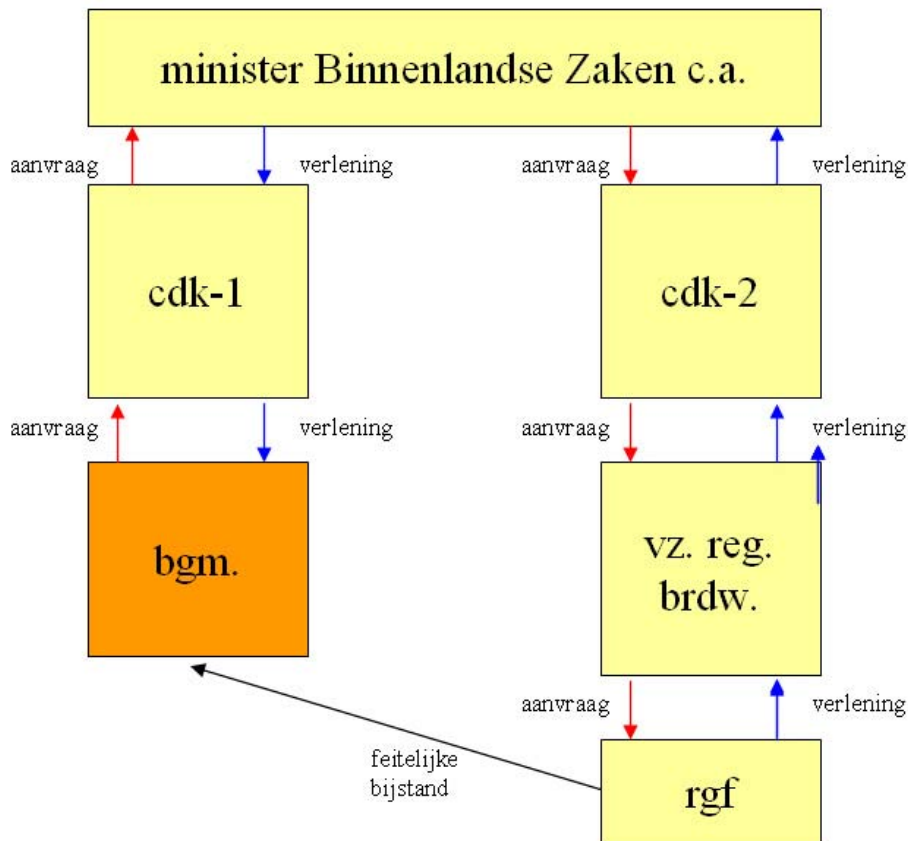
- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand

6.6. Geneeskundige bijstand

Bij geneeskundige bijstand moet worden gedacht aan de acute hulpverlening. In de wet wordt dan ook gesproken over bijstand van spoedeisende medische hulpverlening.

Behoeft een burgemeester in geval van een ramp of een zwaar ongeval of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bijstand van een geneeskundige eenheid van buiten de provincie, dan richt hij een verzoek daartoe aan de CvdK die zich ter zake wendt tot de minister van BZK. Deze laatste beslist op het verzoek. De betrokken CvdK's treffen de nodige voorzieningen.

Geneeskundige bijstand, interregionaal & interprovinciaal

Geneeskundige bijstand (Wet Geneeskundige hulpverlening bij rampen, art. 18)

Doel:

- verlenen geneeskundige bijstand buiten de regio/provincie

Procedure:

- burgemeester vraagt bijstand aan cdk-1
- cdk-1 vraagt bijstand aan minister BZK
- BZK legt verzoek voor aan cdk-2
- cdk-2 verzoekt regionaal geneeskundig functionaris in zijn provincie bijstand te leveren
- regionaal geneeskundig functionaris verleent bijstand

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand

6.7. Bijstand reddingsbrigades

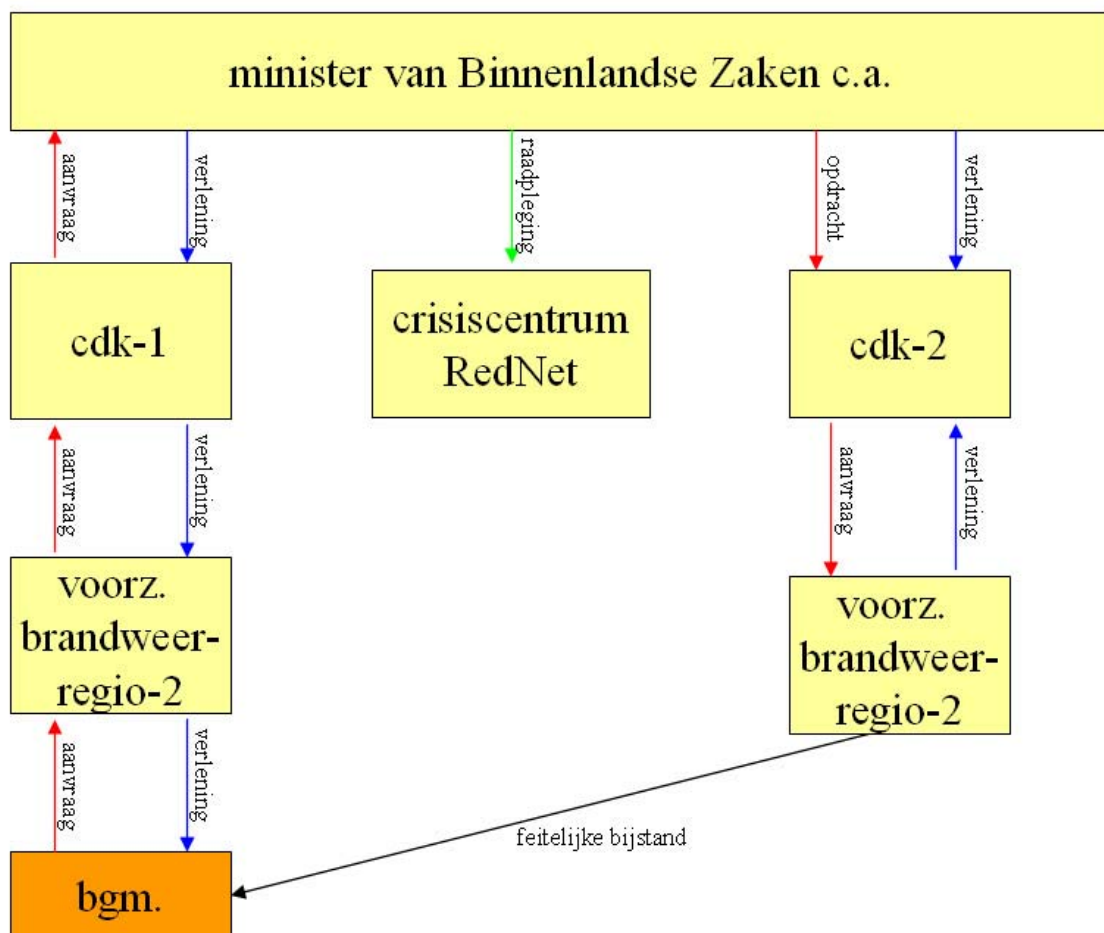
Met name de reddingsbrigades hebben in de rampenbestrijding een eigen rol toegewezen gekregen. Voor de inzet van de reddingsbrigades is een procedure vastgesteld door het Ministerie van BZK.

Ten behoeve van de inzet bij een (dreigende) ramp of zwaar ongeval, kan een beroep worden gedaan op de Reddingsbrigades Nederland. Het betreft dan met name de inzet in ondergelopen gebieden. Hiertoe beschikt RedNed over 90 vletten. Hiervan zijn er 60 operationeel uitgezet bij reddingsbrigades in het land, 10 in gebruik voor opleiding/oefening/vervanging en 20 zijn er opgeslagen.

In geval van bijstand vanuit de eigen brandweerregio verzoekt de burgemeester via het RCC bij het crisiscentrum RedNed bijstand vanuit de regio. Het crisiscentrum brengt het PCC en het NCC op de hoogte van de inzet.

Indien sprake is van Interprovinciale bijstand verzoekt de burgemeester de CvdK om bijstand. De CvdK richt een verzoek tot bijstand aan de minister van BZK. Deze neemt contact op met het crisiscentrum RedNed en de andere betrokken CvdK's, waarna de bijstand wordt verleend.

Bijstand van Reddingsbrigades in het kader van rampenbestrijding

Bijstand van Reddingsbrigades in kader van Openbare Veiligheid (regeling...; art. ...)

Doel:

- inzet reddingsvloten in ondergelopen gebied

Procedure:

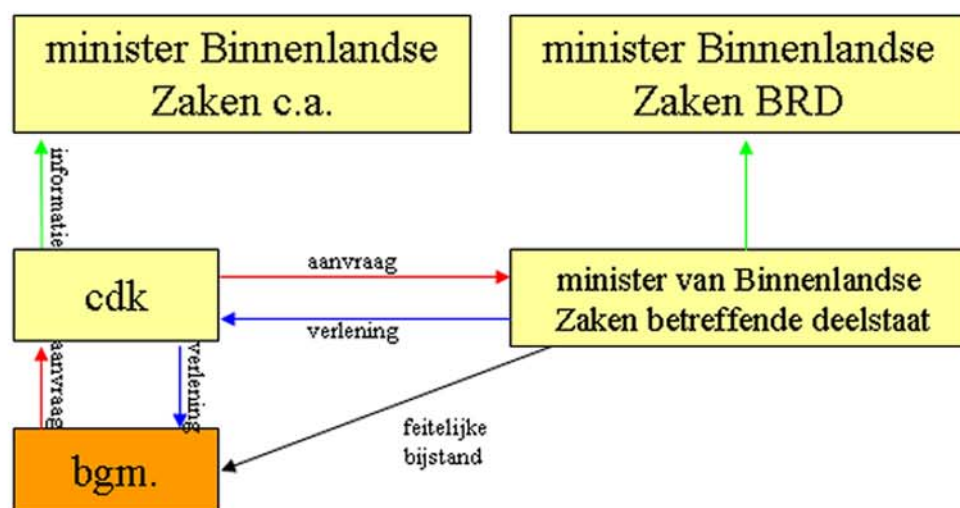
- bgm. vraagt via reg. brandweer bijstand bij crisiscentrum RedNet;
- kan eigen regio er niet in voorzien, dan wordt d.t.v. cdk bijstand gevraagd bij BZK;
- min. BZK raadpleegt crisiscentrum RedNet. Bijstand uit centraal depot of vanuit IJmuiden wordt rechtstreeks door BZK verleend.

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← raadpleging

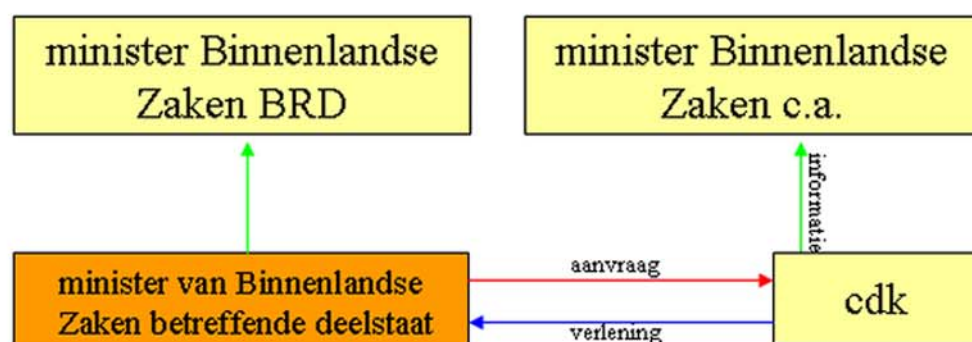
6.8. Internationale bijstand

In geval van bijstand uit de centrale opslag of uit het opleidingscentrum verzoekt de CvdK rechtstreeks de minister van BZK om inzet van de vletten uit de centrale opslag of uit IJmuiden. Transport en bemanning worden door het NCC en/of het crisiscentrum RedNed verzorgd.

Bijstand van Duitsland in kader van rampenbestrijding

Bijstand aan Duitsland in kader van rampenbestrijding

Bijstand van en naar Duitsland in kader van rampenbestrijding (Overeenkomst met Bondsrepubliek Duitsland inzake weder-zijdse bijstandsverlening bij rampen en zware ongevallen (traktatenblad 1988, 95)

- ← aanvraag
- ← verlening
- ← feitelijke bijstand
- ← overleg

Doel:

- wederzijdse bijstand in kader van rampenbestrijding tussen Duitsland en Nederland

Procedure:

- aanvraag bijstand verloopt tussen cdk en Minister van Binnenlandse Zaken;
 - beiden informeren hun Minister van Binnenlandse Zaken (resp. NL en BRD)

7. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Aanwijzing

Door de CvdK c.q. de minister van BZK krachtens de wet genomen beslissing met als doel richting te geven aan het door de burgemeester bij de rampbestrijding te voeren beleid.

Beleidsondersteunend team

Een team van vertegenwoordigers van de betrokken diensten/organisaties in een gemeentelijke of provinciale rampenstaf dat onder leiding van respectievelijk de operationeel leider of de stafcoördinator een gecoördineerde uitvoering van de rampenbestrijding bevordert.

Beleidsteam

Orgaan waarbinnen, onder voorzitterschap van de burgemeester of CvdK besluitvorming, beleidsbepaling en beleidscoördinatie plaatsvindt.

Beleidsoverleg

Overleg waarbinnen, onder voorzitterschap van de CvdK, besluitvorming, beleidsbepaling en beleidscoördinatie plaatsvinden.

Berichtencentrum

Het centrum dat belast is met de verwerking van alle inkomende en uitgaande berichten.

Bestuurlijk overleg

Voor de afstemming van bestuurlijke coördinatie kan de CvdK, indien hij dit nodig acht, in overleg treden met de burgemeesters en/of andere gezagsdragers.

Bevoegd gezag

Al naar gelang de van toepassing zijnde wettelijke bepaling de burgemeester, de voorzitter van de regionale brandweer, de CvdK, de minister van BZK. (In buitengewone omstandigheden in bepaalde gevallen de militair gezagsdrager.)

Buitengewone omstandigheden

Oorlog, oorlogsgevaar of andere bijzondere voorvallen en gebeurtenissen, waarbij het normaal ter beschikking staande bevoegdhedeninstrumentarium niet toereikend is om de situatie het hoofd te bieden.

Bijstand

Aanvullend potentieel van buiten de eigen dienst, aangevraagd door het bevoegd gezag.

Gemeentelijke Coördinatie Centrum

De plaats waar de burgemeester en zijn rampstaf zijn ondergebracht.

Gemeentelijke rampenstaf

Het door de burgemeester samengestelde orgaan dat hem bij het voeren van het opperbevel over de rampbestrijding bijstaat.

Hulpverlening

Het geheel van de te nemen maatregelen die door de brandweer, politie, ambulancedienst en bijstandsverlenende eenheden moeten worden getroffen ten behoeve van het verplaatsen en redden van mensen, het afvoeren van slachtoffers, het blussen van branden en het beperken van de gevolgen van een ramp.

Instructie

Uitwerking van de taken van de uitvoeringsgroep in dienstvoorschriften.

Ondersteuning

Het geheel van administratieve, huishoudelijke, en technische voorzieningen, dat tot doel heeft de staf te laten functioneren.

Operationele leiding

De bevoegdheid tot het in opdracht van de burgemeester geven van leiding bindende aanwijzingen aan commandanten/hoofden van de bij de rampbestrijding samenwerkende zelfstandige diensten, zonder daarbij te treden in de bevoegdheden van de commandanten/hoofden van de diensten aangaande de wijze van uitvoeren van de taken.

Operationeel team

Een team van vertegenwoordigers van de betrokken diensten/organisaties in een gemeentelijke of provinciale rampenstaf dat onder leiding van respectievelijk de operationeel leider of de stafcoördinator een gecoördineerde uitvoering van de rampenbestrijding bevordert.

Opperbevel

Opperbevel duidt op twee samenhangende gedachten: enerzijds de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid, anderzijds de zeggenschap over ieder die aan de (ramp)bestrijding deelneemt, zulks in het bijzonder met het oog op een goede coördinatie.

Provinciaal Coördinatiecentrum

De plaats waar de CvdK en zijn provinciale rampenstaf gezeteld zijn.

Provinciale rampenstaf

Het door de CvdK samengestelde orgaan dat bijstaat bij zijn coördinerende en bijstand regerende taak in de rampbestrijding.

Ramp of zwaar ongeval

Een gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de algemene veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen dan wel grote materiële belangen in ernstige mate bedreigd worden en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende discipline vereist is.

Rampenbestrijding

Het geheel van overheidsmaatregelen ter bescherming van de bevolking en gericht op de beperking of verzachting van de gevolgen van grote ongevallen en rampen.

Rampenplan

Een organisatieplan waarin in algemene zin is aangegeven hoe in geval van een ramp of een dreigende ramp gehandeld dient te worden teneinde tot een doelmatig bestrijden van de ramp en de gevolgen daarvan te komen.

Rampterrein

Terrein waar een ramp of een zwaar ongeval heeft plaatsgevonden.

BIJLAGE

1. Verzendlijst

Extern

- de burgemeesters van de 12 gemeenten in Drenthe (12 x 2 exemplaren)
- de ministers van de verschillende departementen (14 x 2 exemplaren)
- de Commissarissen in de 11 andere provincies (11 x 2 exemplaren)
- de procureur-generaal noordelijk ressort (1 x 2 exemplaren)
- de hoofdofficier van justitie arrondissement Assen (1 x 3 exemplaren)
- de commandant regionale brandweer Drenthe (1 x 4 exemplaren)
- de korpschef politie Drenthe (1 x 4 exemplaren)
- de Regionaal Geneeskundig Functionaris GHOR Drenthe (1 x 4 exemplaren)
- de directeur GGD Drenthe (1 x 4 exemplaren)
- de Regionaal Militair Commandant Noord (1 x 3 exemplaren)
- de dijkgraaf van waterschap Reest en Wiede (1 x 3 exemplaren)
- de dijkgraaf van waterschap Noorderzijlvest (1 x 3 exemplaren)
- de dijkgraaf van waterschap Hunze en Aa's (1 x 3 exemplaren)
- de dijkgraaf waterschap Velt en Vecht (1 x 3 exemplaren)
- het hoofd van het Nationaal Coördinatiecentrum (1 x 2 exemplaren)
- Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Drenthe (1 x 2 exemplaren)
- VROM-Inspectie, Directie Noord (1 x 2 exemplaren)
- het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (1 x 2 exemplaren)
- de Regionale Inspectie voor de Gezondheidszorg voor Groningen, Fryslân en Drenthe (1 x 2 exemplaren)
- Rijkswaterstaat, Noord-Nederland (1 x 2 exemplaren)
- de Directie Noord van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (1 x 2 exemplaren)
- de Algemene Inspectiedienst (AID) (1 x 2 exemplaren)
- Rijksdienst voor Keuring van Vee en Vlees (1 x 2 exemplaren)
- de Keuringdienst van Waren Noord (1 x 2 exemplaren)
- Essent (1 exemplaar)
- de WMD (1 x 2 exemplaren)
- de Gasunie (1 x 2 exemplaren)
- Nederlandse Aardolie Maatschappij (1 x 2 exemplaren)

Intern

- de leden van gedeputeerde staten van Drenthe (5 x 1 exemplaar)
- de leden van provinciale staten (70 x exemplaren)
- de directie (2 x 1 exemplaar)
- de hoofden van de Staf- en Productgroepen (x 1 exemplaar)
- de medewerkers OOV (7 exemplaren)
- de medewerkers van Stafgroep Communicatie (10 exemplaren)
- PCC (2 exemplaren)

Deel 2

TOEPASSINGSBEREIK EN BEGRIPPEN

Inleiding

De basis voor het provinciaal Coördinatieplan is te vinden in de WRZO (artikel 6). Het is daarom logisch dat dit plan in eerste instantie betrekking heeft op de rol van de provincie in situaties die beschouwd kunnen worden als een ramp of zwaar ongeval.

Dit plan wil ook ingaan op de rol van de provincie in situaties waarbij niet of niet uitsluitend sprake is van een ramp of zwaar ongeval maar ook van andere crises waarbij de CvdK en/of het college van GS bijzondere bevoegdheden hebben/heeft. Hiermee wordt beoogd de netwerkpartners een volledig beeld te geven van de rol van de provincie bij calamiteiten.

Dit provinciaal Coördinatieplan sluit daarmee bovendien aan bij het huidige streven op alle bestuurlijke niveaus om niet slechts te denken in termen van rampenbestrijding, maar in bredere termen van crisisbeheersing.

Begrippen

Hieronder worden voor enkele begrippen die in het kader van het provinciaal Coördinatieplan relevant zijn definities en toelichtingen gegeven.

Crisisbeheersing

Het geheel van maatregelen en voorzieningen dat de overheid treft in samenwerking met andere organisaties ter voorbereiding op, ten tijde van en na afloop van een crisis ter waarborging van de veiligheid.

Crisis

Een situatie die kan ontstaan als de veiligheid in het geding is doordat één of meerdere vitale belangen worden bedreigd en waarin reguliere structuren en/of middelen ontoereikend zijn om tegen deze bedreigingen op te treden. De oorzaak en omvang (lokaal, regionaal, provinciaal of nationaal) van een crisis zijn daarbij niet relevant.

Vitale belangen in deze context zijn:

- **de nationale rechtsorde** (handhaving openbare orde, strafrechtelijke handhaving, handhaving democratische rechtsorde);
- **de internationale rechtsorde** (verdediging van het grondgebied en/of veiligstellen van de onafhankelijkheid van het Koninkrijk en het handhaven of herstellen van de internationale vrede en veiligheid in het kader van de Europese Unie en het handvest van de Verenigde Naties);
- **de openbare veiligheid** (fysieke veiligheid van personen en zaken (gezondheid, milieu). Daarmee is een ramp (of zwaar ongeval) in de zin van de WRZO een crisis op het gebied van openbare veiligheid);
- **de economische veiligheid** (energievoorziening, infrastructuur en telecommunicatie. De bevoegdheden van de provincie zien op crises waarbij de vitale belangen "nationale rechtsorde" (openbare orde) en openbare veiligheid (mede) in het geding zijn.

Buitengewone omstandigheden en bijzondere bevoegdheden

De definitie van buitengewone is een nadere, juridische invulling van de definitie van een crisis. Bij buitengewone omstandigheden gaat het om een crisis waarbij de reguliere structuren

en middelen in de zin van bestuurlijke bevoegdheden ontoereikend zijn om de situatie het hoofd te bieden. Van buitengewone omstandigheden is dus sprake als:

- een vitaal belang wordt bedreigd;
- normale bevoegdheden ontoereikend zijn om die dreiging het hoofd te bieden.

In dat geval kunnen de bijzondere bevoegdheden worden ingezet, die de wet aan bepaalde functionarissen heeft toegekend.

Deze bevoegdheden zijn bijzonder omdat zij de reguliere structuur doorbreken en een hiërarchie creëren die er onder normale omstandigheden niet zou zijn. Te denken valt in dit geval aan het opperbevel van de burgemeester, aanwijzingsbevoegdheden en bevoegdheden die bepaalde rijksfunctionarissen namens hun minister op grond van noodwetgeving kunnen uitoefenen. Kenmerkend is dat deze bevoegdheden "normale" wetgeving opzij kunnen schuiven. Sommige bijzondere bevoegdheden maken afwijkingen van grondrechten mogelijk. Dit kan echter alleen in het kader van de zogenaamde "algemene noodtoestand" (artikel 103 van de Grondwet en Coördinatiewet uitzonderingstoestanden).

Wie bepaalt of er sprake is van buitengewone omstandigheden?

Of er sprake is van "buitengewone omstandigheden" is afhankelijk van de vraag of de feitelijke omstandigheden (bedreiging van een vitaal belang) van zodanige aard zijn dat zij niet langer kunnen worden beheerst met de normale bevoegdheden en dus de inzet van bijzondere bevoegdheden noodzakelijk maken.

Deze afweging wordt door elk bestuursorgaan dat tot de inzet van bijzondere bevoegdheden kan overgaan op het eigen bestuurlijk niveau gemaakt.

Zo kan een burgemeester het opperbevel "nemen", kan een CvdK of minister besluiten een aanwijzing te geven en kan een beheerder van een waterstaatswerk de nodige maatregelen treffen als zij van mening zijn dat de situatie daar om vraagt.

Wanneer mag van bijzondere bevoegdheden gebruik worden gemaakt?

Proportionaliteit en subsidiariteit.

In alle gevallen geldt voor de inzet van bijzondere bevoegdheden dat de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht moeten worden genomen. Zo dient de mate waarin sprake is van buitengewone omstandigheden die afwijking van normale bevoegdheden rechtvaardigt, in verhouding te staan tot de mate van bedreiging van het vitale belang. En als kan worden volstaan met toepassing van normale bevoegdheden of met minder vergaande bijzondere bevoegdheden, men zich daartoe dient te bepalen.

Procedurele eisen

Van sommige bijzondere bevoegdheden kan "vormvrij" gebruik worden gemaakt. Dat betekent dat er geen aparte besluiten nodig zijn om hiervan gebruik te maken. Voorbeelden zijn de artikelen 11, 12 en 13 van de WRZO, 72 van de Waterstaatswet en artikel 30 van de Wet bodembescherming. Voor de toepassing van deze bepalingen mag niet afgeweken worden van de Grondwet.

Voor andere bijzondere bevoegdheden geldt dat hiervan pas gebruikgemaakt kan worden als zij van rijkswege via een Koninklijk besluit in werking zijn gesteld. Soms kan dit via een separaat Koninklijk besluit, op basis van de wet waarin bevoegdheden voorkomen (zie bijvoorbeeld artikel 21 en volgende van de WRZO). Inwerkingstelling kan ook (of soms uitsluitend) via een Koninklijk besluit waarin de zogenaamde beperkte of algemene noodtoestand wordt afgekondigd. Het gaat dan om bepalingen die voorkomen op lijst A en B van de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden. Voorbeelden hiervan zijn de artikelen 22 tot en met 24 van de WRZO en

bepalingen uit de Wet verplaatsing bevolking, de Vervoersnoodwet, de Vorderingswet en de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag.

De rol en betrokkenheid van de CvdK en/of GS in diverse omstandigheden

Rol van de CvdK bij een bedreiging van de openbare veiligheid: <ul style="list-style-type: none"> - informatie-uitwisseling - geven en uitvoeren van aanwijzingen - toezicht op noodverordening van burgemeesters - bevorderen van afstemming van informatieverschaffing aan media en bevolking - coördinatie van bijstandverlening 		
	Bevoegd/verantwoordelijk orgaan	Wettelijke basis
Coördinatie structureel en algemeen	BM	Artikelen 175 en 176 van de Gemeentewet
Voorfase en/of nazorg	BM	Artikel 2 van de WRZO
Wederzijdse informatieplicht (in het kader van openbare veiligheid)		
Wederzijdse informatieplicht om een beeld te kunnen vormen van de ernst van een bedreiging: <ul style="list-style-type: none"> - CvdK moet worden geïnformeerd door of namens de BM - CvdK informeert BZK 	BM/CvdK/BZK	Artikelen 11a, 11b en 14 van de WRZO
Het inwinnen van inlichtingen bij rijksambtenaren, de krijgsmacht en anderen belast met taken in openbare dienst zoals Inspectiediensten (VROM/LNV/AID). Men is verplicht de inlichtingen te verstrekken.	CvdK	Artikel 2 van de Ambtsinstructie
Het geven van aanwijzingen (in het kader van openbare veiligheid)		
Beleidsaanwijzing van CvdK aan BM	CvdK	Artikel 12 van de WRZO
Geven en uitvoeren van aanwijzing aan BM door CvdK	CvdK	Artikel 22 van de WRZO
Het geven van een aanwijzing aan rijksambtenaren, de krijgsmacht en anderen belast met taken in openbare dienst.	CvdK	Artikel 2 van de Ambtsinstructie

Aanwijzing door Ministerie van BZK aan CvdK	Minister van BZK	Artikelen 13 en 22 van de WRZO (artikel 22 van de WRZO moet eerst in werking worden gesteld via procedure artikel 13 van de WRZO)
Een aanwijzing aan OM is niet mogelijk. Wel kan de PG verzocht worden om OM-ambtenaren de nodige instructies te geven.	CvdK/PG	
Noodverordening		
Noodverordening (algemeen verbindend voorschrift) bij vrees voor ernstige ordeverstoringen. Een noodverordening wordt ingesteld door de BM en moet zo spoedig mogelijk ter kennis van de CvdK gebracht worden.	BM	
Externe communicatie		Artikelen 176, juncto 175 van de Gemeentewet
Afstemming informatieverschaffing aan media en bevolking	BM	
Bevorderen dat afstemming plaatsvindt als gebeurtenis in meerdere gemeenten plaatsvindt.	CvdK	Artikel 15, derde lid, van de BIRZO
Als er geen of onvoldoende afstemming plaatsvindt kan er een aanwijzing gegeven worden.	CvdK	Artikel 12 van de WRZO
Rol van de CvdK bij een bedreiging of verstoring van de openbare orde: <ul style="list-style-type: none"> - informatie-uitwisseling - geven en uitvoeren van aanwijzingen - toezicht op noodverordening van burgemeesters - bevorderen van afstemming van informatieverschaffing aan media en bevolking - coördinatie van bijstandverlening 		
Wederzijdse informatieplicht om een beeld te kunnen vormen van de ernst van een bedreiging: <ul style="list-style-type: none"> - CvdK moet worden geïnformeerd door of namens de BM - CvdK informeert BZK 	BM, CvdK, minister van BZK	Artikelen 17 en 20 van de Politiewet 1993 en artikelen 2 en 10 van de Ambtsinstructie

Het inwinnen van inlichtingen bij rijksambtenaren, de krijgsmacht en anderen belast met taken in openbare dienst zoals Inspectiediensten (VROM/LNV/AID). Men is verplicht de inlichtingen te verstrekken.	CvdK	Artikel 2 van de Ambtsinstructie
Andere personen vragen om bericht en raad, zoals korpschef/korpsbeheerder.	CvdK	Artikel 10 van de Ambtsinstructie
Als overleg en afstemming op regionaal niveau niet tot gewenste afstemming leiden kan beleidsoverleg op provinciaal niveau plaatsvinden. Dit overleg heeft een brede samenstelling en kan worden aangevuld met anderen.	CvdK zit voor	Artikel 10 van de Ambtsinstructie
CvdK kan, zoveel mogelijk na overleg, een aanwijzing geven.	CvdK	Artikel 5, tweede lid, van de Ambtsinstructie
Beleidsaanwijzing in geval van (dreigende) ordeverstoring vredebreuk die vitale belangen van de nationale samenleving of de veiligheid van de staat kunnen schaden kan de minister van BZK de CvdK een beleidsaanwijzing geven.	CvdK, BM, minister BZK	Artikel 16 van de Politiewet
Aanwijzing van CvdK aan in provincie werkende rijksambtenaren, de krijgsmacht en anderen belast met taken in openbare dienst rijksambtenaren (met uitzondering van het OM). Wel kan de PG functionarissen OM instructies geven.	CvdK	Artikel 2 van de Ambtsinstructie
Toezicht noodverordening ter handhaving openbare orde en ter beperking van gevaar.	BM	Artikel 2 van de Ambtsinstructie
Kennismemen van het instellen van de noodverordening en deze zonodig schorsen.	CvdK	Artikelen 176, juncto 175 van de Gemeentewet
Bijzondere wetgeving en regelingen		
Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag, dan wel de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden regelt een aantal bevoegdheden op het gebied van openbare orde die boven de Politiewet uitgaan.	BM, CvdK en minister van BZK	Artikelen 1, 5 en 7 van de WBBG

<p>Rol van de provincie met betrekking tot incidenten of omstandigheden met (mogelijke) gevolgen voor mens en milieu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ongewone voorvallen bij inrichtingen (Wet milieubeheer (Wm)). - Voorzieningen in het kader van luchtverontreiniging (Wet luchtverontreiniging). - Bodemverontreiniging als gevolg van ongewone voorvallen Wet bodembescherming. - Veiligheid bezoekers zwemgelegenheden (Wet hygiëne badinrichtingen en zwemgelegenheden). 		
<p>Milieuwetgeving</p> <p>Meldingsplicht ongewone voorvallen exploitant inrichtingen aan GS. Verplichting tot verzamelen gegevens om voorval te analyseren en oorzaken te achterhalen.</p>	GS	Artikelen 17.1 tot en met 17.5 van de Wm
<p>GS is verplicht informatie te verstrekken aan andere bestuursorganen.</p>	GS	Artikelen 17.2 van de Wm
<p>Opleggen verplichtingen / verbod met afvalstoffen</p>	GS	
<p>Minister van VROM kan GS verzoeken maatregelen te treffen ten aanzien van afvalstoffen. In voorkomende gevallen kan de minister zelf maatregelen opleggen.</p>	Minister van VROM	Artikel 17.5 van de Wm
<p>Als niet de provincie het bevoegd gezag is binnen een inrichting maar gemeente of het Rijk dan dient daar (gemeente/Rijk) de melding ongewoon voorval te worden gedaan.</p>	Gemeente/minister van VROM	
<p>Als de gevolgen van dit ongewone voorval zich voordoen buiten grenzen van de gemeente dan dient de CvdK te worden ingelicht.</p>	CvdK	Artikel 17.2 van de Wm
<p>Mochten de gevolgen van de gebeurtenis leiden tot een bodemverontreiniging dan dient GS geïnformeerd te worden.</p>	GS	Artikel 17.2 van de Wm
<p>In die gevallen dat er een samenloop ontstaat tussen openbare veiligheid en andere wetgeving plaatsvindt wordt volgens de WRZO-structuur gehandeld onder opperbevel van de burgemeester.</p>	BM	

Luchtverontreiniging		
Alarmering en bestuurlijke informatie vindt plaats op grond van de reguliere WRZO-structuur.		
Het geven van bevelen door de CvdK om schade te beperken of voorkomen in die gevallen dat de situatie niet met de normale middelen/bevoegdheden bestreden kan worden.	CvdK	Artikel 43 van de Wet luchtverontreiniging
In buitengewone omstandigheden van tijdelijke aard kan de CvdK algemene voorschriften uitvaardigen met betrekking tot inrichtingen, toestellen, brandstoffen en verontreinigende handelingen.	CvdK	Artikel 43 van de Wet luchtverontreiniging
Het geven van een bevel tot sluiting van een (deel)inrichting (bijzondere bevoegdheid als gewone bevoegdheden niet volstaan).	CvdK	Artikel 43 van de Wet luchtverontreiniging
Uitvaardigen algemene voorschriften door de CdK met betrekking tot inrichtingen, luchtverontreinigende handelingen in het belang van de openbare gezondheid. De bevoegdheid is met name bedoeld voor ernstige (gemeente en/of regio) overschrijdende smogsituaties. De CvdK kan bijvoorbeeld werkzaamheden beperken of stilleggen minder verontreinigde brandstoffen laten gebruiken. De CvdK laat zich hierbij adviseren door het RIVM. Door GS kunnen de uitvaardigde algemene voorschriften (maximum termijn 48 uur) verlengd worden.	CvdK/GS	Artikel 48 van de Wet luchtverontreiniging
Bij dreigende ernstige luchtverontreiniging van tijdelijke aard (smog) verstrekt de CvdK actief informatie over de (verwachte) ernst van de situatie aan de bevolking.	CvdK	
Rol van de provincie op grond van de Waterstaatswet, GS of de CvdK kunnen optreden als: - beheerder van waterstaatswerken; - toezichthouder in de responsfase, in die zin dat zij kunnen ingrijpen richting bepaalde beheerders die niet of onvoldoende maatregelen nemen in geval van bedreiging van waterstaatswerken.		
Als door de beheerder bijzondere maatregelen worden genomen (artikel 72 van de Waterstaatswet) dan moet dit zo snel mogelijk gemeld worden bij GS.	GS	Artikel 73 van de Waterstaatswet

GS informeren zo snel mogelijk de minister van verkeer en waterstaat tenzij de maatregelen genomen zijn door Rijkswaterstaat.		
In geval van niet of onvoldoende optreden, bij gevaar van een waterstaatswerk, kunnen GS de beheerders opdracht geven de gewenste maatregelen te nemen. In spoedgevallen kan de CvdK dit doen.	GS/CvdK	Artikel 74 van de Waterstaatswet
Indien waterschappen in meerdere provincies gelegen zijn moet de opdracht door beide provincies gegeven worden.	GS	Artikel 74 van de Waterstaatswet
Rol van de CvdK bij een nucleair incident. - Verzoek om rijkscoördinatie (categorieën A- en B-objecten). - Overleg en informatieplicht. - Verlenen van medewerking aan uitvoering of handhaving van maatregelen.		
Wederzijdse informatieplicht om een beeld te kunnen vormen van de ernst van een bedreiging: - CvdK moet worden geïnformeerd door of namens de BM; - CvdK informeert BZK.	BM/CvdK/BZK	Artikelen 3, 46, derde lid, van de Kernenergiewet
Bij coördinatie op landelijk niveau kunnen maatregelen genomen worden door BZK na overleg met BM/CvdK. In spoedeisende gevallen informeert BZK de BM/CvdK/waterbeheerder achteraf.		Artikel 49 en volgende van de Kernenergiewet
CvdK is op verzoek van BZK verplicht medewerking te verlenen aan de door de minister uitgevaardigde regels en maatregelen.	BZK	

BIJLAGE

1. Afkortingenwijzer

AID	Algemene Inspectiedienst
BIRZO	Besluit inrichtingen risico zware ongevallen
BM	burgemeester
BT	beleidsteam
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CPTI	Commando Plaats Incident
CvdK	Commissaris van de Koningin
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GHOR	geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
GIV	Geneeskundig inspecteur volksgezondheid
GS	gedeputeerde staten
HOT	Hulp op telecommunicatiegebied
IAEA	International atomic energy agency
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Ministerie van Ministerie van
NCC	Nationaal Coördinatiecentrum (Ministerie van BZK)
NPK	Nationaal plan kernongevallenbestrijding
OM	Openbaar Ministerie
OOV	openbare orde en veiligheid
PCC	Provinciaal Coördinatiecentrum
PG	procureur-generaal
RCC	Regionaal coördinatiecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RMC	Regionaal militaircommandant
ROT	Regionaal Operationeelteam
RWS	Rijkswaterstaat
SBB	Staatsbosbeheer
Sitrap	Situatierapport
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
WBBG	Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag
WRZO	Wet rampen en zware ongevallen
WRZO	Wet rampen en zware ongevallen